

**CUKRINIŲ RUNKELIŲ VEISLIŲ, ĮRAŠYTŲ Į NACIONALINIŲ AUGALŲ
VEISLIŲ SĄRAŠĄ, APRAŠAI**

TURINYS

	psl.
CUKRINIAI RUNKELIAI.....	4
Abrax.....	4
Achat.....	4
Albinus.....	4
Argali.....	5
Avia.....	5
Balear.....	6
Bartok.....	6
Basilius.....	6
Belvista.....	7
Berny.....	7
Berton.....	7
Byzance.....	8
Bison.....	8
Boone.....	9
Boryna.....	10
Borneo.....	10
Brandon.....	10
Bravo.....	10
Calvin.....	11
Cardamone.....	11
Cavallo.....	11
Celcius.....	12
Celesta KWS.....	12
Centaure.....	12
Charly.....	13
Chess.....	13
Cocktail.....	13
Coletta KWS.....	14
Columbus.....	14
Cooper.....	15
Daphna.....	15
Davinci.....	15
Doblo.....	16
Eldorado.....	16
Ernestina.....	16
Eudokia KWS.....	17
Fairway.....	17
Fantoom.....	17
Fenja.....	18
Firenze.....	18
Fighter.....	19
Fortnox.....	19
Gallant.....	19
Gardenia KWS.....	20
Gellert.....	20
Greta KWS.....	20
Gustav.....	21
Hendrix.....	21
Hopper Smart.....	22

Hunor.....	22
Huzar.....	22
Jagusia.....	23
Jonas.....	23
Kashmir.....	23
Kilimanjaro.....	24
Klarissa KWS.....	24
Knut.....	24
Konrad.....	25
Koudou.....	25
Lavenda KWS.....	25
Liberata KWS.....	26
Lynx.....	26
Madicken.....	26
Mars.....	27
Masai.....	27
Merens.....	28
Milan.....	28
Minta.....	28
Mishel.....	29
Modus.....	29
Mosaik.....	29
Music.....	30
Nelexa.....	30
Olivetta KWS.....	30
Oribi.....	31
Orlena KWS.....	31
Ouragan.....	31
Ovid.....	32
Palantino.....	32
Pasteur.....	32
Pirat.....	33
Python.....	33
Primadonna KWS.....	33
Pottok.....	34
Regatta.....	34
Rhino.....	34
Rythm.....	35
Romanta.....	35
Sarbacane.....	35
Sarton.....	36
Scorpion.....	36
Selma KWS.....	36
Senada KWS.....	37
Severa KWS.....	37
Shannon.....	38
Sigurd.....	38
Sinan.....	38
SY Harpoon.....	38
SY Muse.....	39
Smart Breanna KWS.....	39
Smart Edda KWS.....	40
Smart Janninka KWS.....	40
Smart Johanna KWS.....	40
Smart Renja KWS.....	41
Strauss.....	41

Tabea KWS.	42
Tameka.	42
Tattoo.	42
Texel.....	43
Thyra KWS.	43
Tibor.	43
Tyler.	44
Toleranza KWS.	44
Toundra.	44
Tuwin.	45
Twister.....	45
Victoriana KWS.	46
Vincent.	46
Vivaro.....	46
Quadrille.....	46
Wapiti.	47
Wellington.	47
Zanzibar.....	47
Zephyr.	48
Zoom.	48

CUKRINIAI RUNKELIAI

Abrax. Diploidinė, cukringa vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube Saat GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje.

‘Abrax’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2008 ir 2009 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse. Šiose AVT stotyse tyrimo metais įrengtuose cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose gautas ‘Abrax’ veislės cukrinių runkelių vidutinis derlius sudarė 66,2 t ha⁻¹ šakniavaisių, kurių vidutinis cukringumas buvo 18,61 proc. Šiose AVT stotyse išaugintuose šakniavaisiuose rudenį, nuimant derlių, buvo sukaupta nuo 10,52 t ha⁻¹ iki 14,27 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus minėtais metais bandymuose išaugintus šakniavaisius, esant cukraus išėigai fabrike nuo 15,43 proc. iki 17,44 proc., būtų galima pagaminti vidutiniškai nuo 9,06 iki 12,52 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje lieka 2,23–2,49 proc. cukraus. Cukraus išėigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 86,1 iki 87,8.

Laboratorijoje atlikus ‘Abrax’ veislės cukrinių runkelių, išaugintų Kauno AVT stotyje chemines analizes, jų šakniavaisiuose 2008 m. nustatyta 7 mg 100 g⁻¹, o 2009 m. – 6,4 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto. Šakniavaisiuose, išaugintuose Pasvalio AVT stotyje 2008 m. įrengtame bandyme, nustatyta 10,4 mg 100 g⁻¹, o 2009 m. derliaus šakniavaisiuose – 7,8 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Selekcininko duomenimis, ‘Abrax’ veislės cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Achat. Diploidinis, vienadaigis, derlingas, didelio cukringumo, pagal cukraus sukauptimo laiką - vidutinio ankstyvumo cukrinių runkelių hibridas. ‘Achat’ cukrinių runkelių tyrimo metais (2003-2004 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse) šakniavaisių derlius svyravo nuo 48,2 iki 74 t ha⁻¹.

Šakniavaisių bandiniuose, nuimtuose rugsėjo 1 d., buvo nustatyta 13,3-16,4 proc., o spalio 1 d. – 17,2-20,9 proc. cukraus. Perdirbant šakniavaisius fabrike galima technologinio cukraus išėiga 15-19 proc., o melasoje cukraus lieka 1,9-2,6 proc.

‘Achat’ cukrinių runkelių tyrimo metais bandymų laukeliuose išaugintuose šakniavaisiuose sukaupto biologinio cukraus kiekis svyravo nuo 8,53 iki 14,87 t ha⁻¹, o juos perdirbus fabrike būtų galima pagaminti 7,3-13,39 t ha⁻¹ cukraus.

Cukraus išėigos koeficientas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 85,6 iki 90,2. Kauno AVT stoties bandymuose 2004 m. išaugintuose šakniavaisiuose alfa-amino azoto nustatyta 8 mg 100 g⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje – 7,8 mg 100 g⁻¹.

Įrengtuose cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose Kauno AVT stotyje 2003 m. buvo 0,1 proc. augalų-žyduolių.

Selekcininko duomenimis ‘Achat’ cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui) bei vidutiniškai atsparūs baltuliams (ramuliarijai) ir netikrajai miltligei, o rudmargei (cerkosporozei) – silpnai atsparūs.

Į pradžia ↑

Albinus. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube Research GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad ši veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Rumokų bandymų stotyje (toliau – Rumokų bandymų stotis). Tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ši veislė išaugino atitinkamai 113,76 ir 118,47 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių, kuris buvo 3,9 proc. didesnis nei standartinių veislių. Šiame skyriuje 2019 m. išaugintas didžiausias – 118,5 t ha⁻¹ – šios veislės derlius.

Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė cukrinių runkelių derliaus sumažėjimą. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygusiems augalams pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršius ir apsunokino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė

daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiametei normai, tačiau krito liūčių pavidalu, suplakdamas dirvožemį. Vidutinis šakniavaisių derlius siekė 85,31 t ha⁻¹.

Tyrimo metais nustatytas 19,27 proc. vidutinis šakniavaisių cukringumas. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 16,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje runkelius pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb.) ir miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Rumokų bandymų stotyje 'Albinus' veislės cukrinius runkelius taip pat pažeidė baltuliai ir miltligė. Šie pažeidimai įvertinti 8 balais bei nustatytas ir įvertintas 7 balais rūdžių (sukėlėjas *Uromyces betae*) pažeidimas. Antraisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje augalus nežymiai pažeidė rudmargė (sukėlėjas patogeninis grybas *Cercospora beticola* Sacc.) ir miltligė (pažeidimai įvertinti 8 balais), o Rumokų bandymų stotyje 'Albinus' veislės augalai kiek daugiau nukentėjo nuo miltligės – pažeidimas įvertintas 7 balais.

Į pradžia ↑

Argali. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N.V./S.A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

'Argali' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2010–2012 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 75,3 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 79,8 t ha⁻¹ – išaugintas 2011 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,5 proc., šakniavaisiai sukauptė 13,2 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 14,5 t ha⁻¹ – gautas 2011 m. Pasvalio AVT skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,0 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 11,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 85,7.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 12,0 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Avia. Diploidinė, derlinga, cukringa, su labai gera balto cukraus išeiga vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Strube – Dieckmann GmbH&Co. KG* selekcijos–sėklininkystės firmoje.

'Avia' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2005–2006 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse. Jų šakniavaisių derlius Kauno AVT stotyje 2005 m. buvo gautas 65,2 t ha⁻¹, o 2006 m. – 77,4 t ha⁻¹. Šioje AVT stotyje įrengtame bandyme 2005 m. išaugintų šakniavaisių cukringumas buvo 18,9 proc. (nuimtų spalio 3 d.), o 2006 m. derliaus – 16,4 proc. (nuimtų spalio 15 d.). Tuo būdu Kauno AVT stotyje 2005–2006 m. išaugintuose 'Avia' veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose buvo sukaupta 12,29–12,66 t ha⁻¹ cukraus.

Pasvalio AVT stotyje 2005 m. įrengtame bandyme išaugintų šakniavaisių cukringumas sudarė 19,9 proc. Perdirbant šiuos runkelius fabrike, esant jų derlingumui 57,87 t ha⁻¹, o cukraus išeigai – 17,9 proc., būtų galima pagaminti 10,33 t ha⁻¹ cukraus.

Perdirbus fabrike Kauno AVT stotyje įrengtuose bandymuose 2005–2006 m. išaugintus šakniavaisius būtų galima pagaminti 10,84–10,4 t ha⁻¹ cukraus, esant jo išeigai fabrike 16,7–13,4 proc. nuo šakniavaisių svorio. Melasoje lieka 2–2,9 proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 82,1 iki 89,8.

Atlikus 'Avia' veislės cukrinių runkelių šakniavaisių, išaugintų Kauno AVT stotyje 2005 m. laboratorines analizes, juose buvo nustatyta 6,4 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto, 2006 m. derliaus – 9,8 mg 100 g⁻¹, o išaugintuose 2005 m. Pasvalio AVT stotyje – 4,3 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Selekcininko duomenimis, 'Avia' cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui) ir žyduoliškumui.

Veislės tyrimo metais žymesnio cukrinių runkelių augalų pažeidimo ligomis nebuvo nustatyta.

Į pradžia ↑

Balear. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad ši veislė atspari rizomanijai ir tolerantiška nematodams.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Rumokų bandymų stotyje (toliau – Rumokų bandymų stotis). Tyrimo metais ši veislė išaugino 87,7 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 2,8 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 92,1 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas 17,41 proc. vidutinis šakniavaisių cukringumas. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,8 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje nustatyti tikrosios miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae*) pažeisti augalai. Pažeidimas įvertintas 7 balais. Antraisiais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė baltulius sukiantis grybas *Ramularia beticola* (pažeidimas įvertintas 8 balais). Rumokų bandymų stotyje ‘Balear’ veislės cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*), baltuliai ir virusų sukelta runkelių gelta (pažeidimai atitinkamai įvertinti 5, 8 ir 8 balais). Antraisiais tyrimo metais augalus pažeidė rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) ir tikroji miltligė. Pažeidimai įvertinti 7 balais.

! pradžia ↑

Bartok. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, tai cukrinio tipo veislė, atspari rizomanijai.

‘Bartok’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2011 ir 2012 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino gerą – 82,4 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 85,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Kauno AVT skyriuje.

Kauno AVT skyriuje ‘Bartok’ veislės šakniavaisių cukringumas svyravo nuo 17,18 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 17,90 proc. (antrais tyrimo metais), šakniavaisiai sukaupė atitinkamai 13,75 ir 15,31 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Cukraus išeiga fabrike sudarė 14,47 ir 15,55 proc. Perdirbus šiame AVT skyriuje išaugintus ‘Bartok’ veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 13,30 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 85,5. Laboratorijoje nustatyta vidutiniškai 10,7 mg 100 g⁻¹ alfa amino azoto (toliau – *α-amino N*).

Pasvalio AVT skyriuje 2011 ir 2012 m. nustatytas 17,82 ir 18,06 proc. ‘Bartok’ veislės šakniavaisių cukringumas, spalio mėn. pradžioje šakniavaisiai sukaupė 15,05 ir 14,33 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 13,28 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Atskirais tyrimo metais cukraus išeiga fabrike svyravo nuo 15,72 iki 15,87 proc.

Laboratorijos duomenimis, Pasvalio AVT skyriuje išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 11,1 mg 100 g⁻¹ *α-amino N*. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 88,1.

! pradžia ↑

Basilius. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, šios veislės šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Basilius’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Rumokų bandymų stotyje (toliau – Rumokų bandymų stotis). Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,3 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 89,1 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas (19,5 proc.) buvo 0,3 proc. didesnis nei standartinių veislių. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,1 t ha⁻¹ baltojo cukraus – t. y. 2,6 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 11,2 mg 100 g⁻¹ *α-amino N*.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje ‘Basilius’

veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė ir baltuliai (pažeidimai įvertinti 7 balais), o 2015 m. Rumokų bandymų stotyje 7 balais įvertintas miltingas pažeidimas.

Į pradžia ↑

Belvista. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, 'Belvista' veislė atspari rizomanijai, tolerantiška nematodams ir baltuliams (ramularijai), šakniavaisiai normalaus tipo.

'Belvista' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2010 ir 2011 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino gerą – 76,5 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 79,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2010 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Kauno AVT skyriuje 'Belvista' veislės šakniavaisių cukringumas svyravo nuo 15,77 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 16,48 proc. (antrais tyrimo metais), šakniavaisiai sukaupė atitinkamai 12,30 ir 11,60 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Cukraus išeiga fabrike sudarė 12,26 ir 13,05 proc. Perdirbus šiame AVT skyriuje išaugintus 'Belvista' veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 9,56 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 79. Laboratorijoje nustatyta vidutiniškai 17,6 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto (toliau – α -amino N).

Pasvalio AVT skyriuje 2010 ir 2011 m. nustatytas 15,90 ir 17,57 proc. 'Belvista' veislės šakniavaisių cukringumas, spalio mėn. pradžioje šakniavaisiai sukaupė 12,59 ir 13,76 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 11,75 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Atskirais tyrimo metais cukraus išeiga fabrike svyravo nuo 13,20 iki 15,01 proc.

Laboratorijos duomenimis, Pasvalio AVT skyriuje išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 16,1 mg 100 g⁻¹ α -amino N. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 84,2.

Į pradžia ↑

Berny. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, tai cukrinio tipo hibridinė veislė, atspari rizomanijai.

Cukrinių runkelių 'Berny' veislė tirta 2007, 2008, 2009 ir 2011 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose.

Kauno AVT skyriuje tyrimo metais išaugintas vidutinis 79,0 t ha⁻¹ šios veislės šakniavaisių derlius. Vidutinis šakniavaisių biologinio cukraus derlius net iki 16,53 t ha⁻¹. Šios veislės šakniavaisiai išsiskyrė savo dideliu cukringumu. Laboratorijoje atskirais tyrimo metais nustatytas šakniavaisių cukringumas: 19,16, 19,54, 19,10 ir 17,93 proc., vidutinė cukraus išeiga fabrike – 16,34 proc. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 86,3. Perdirbus Kauno AVT skyriuje tyrimo metais išaugintus 'Berny' veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti 10,42–13,78 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 9,9 mg 100 g⁻¹ α -amino N.

Dėl užsitęsusių pavasarinių sausrų Pasvalio AVT skyriuje 2008 ir 2009 m. gautas mažesnis – 67,3 ir 56,0 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. 2007 ir 2011 m. išauginta atitinkamai 78,3 ir 74,4 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių. Jie sukaupė 10,07–14,21 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Atskirais tyrimo metais laboratorijoje nustatyta: šakniavaisių cukringumas – 17,69, 17,99, 17,98 ir 19,09 proc., vidutinė cukraus išeiga fabrike – 15,81 proc., α -amino N – vidutiniškai 10,7 mg 100 g⁻¹. Cukraus išeigos vidutinis koeficientas – 86,9. Perdirbus Pasvalio AVT skyriuje išaugintus 'Berny' veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 12,54 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Į pradžia ↑

Berton. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo, pasižymi derlingumu.

'Berton' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2010 ir 2011 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose.

Didžiausias šakniavaisių derlius – 84,8 t ha⁻¹ gautas 2011 m. Kauno AVT skyriuje. Ankstesniais tyrimo metais nuimta 75,3 t ha⁻¹ cukrinių runkelių, šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 13,61 t ha⁻¹

biologinio cukraus. Svyruojant cukraus išeigai nuo 13,55 iki 14,52 proc., perdirbus šiuos šakniavaisius būtų galima atitinkamai gauti 10,20 ir 12,32 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Laboratorijos duomenimis, Kauno AVT skyriuje tirtų 'Berton' veislės cukrinių runkelių cukringumas svyravo nuo 16,64 iki 17,31 proc. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 82,65. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 16,0 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Pasvalio AVT skyriuje atskirais tyrimo metais nuimtas 79,2 ir 80,9 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių derlius, šakniavaisiai sukaupė 13,39 ir 14,92 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Spalio mėn. pradžioje į laboratoriją pristatytuose 'Berton' veislės cukrinių runkelių mėginiuose nustatyta: šakniavaisių cukringumas 16,91 ir 18,46 proc., α-amino N vidutiniškai 15,7 mg 100 g⁻¹. Cukraus išeigos koeficientas – 86,0 ir 88,1. Fabrike perdirbus Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais išaugintus šios veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti 11,41 ir 13,15 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Į pradžią ↑

Byzance. Vidutinio ankstyvumo, dideliu šakniavaisių derliumi ir geru cukringumu pasižymintis hibridas. Technologinės savybės vidutinės. Cukraus išeigos vidutinis koeficientas – 83,8.

Šakniavaisiai vidutinio stambumo, pasitaiko tuščiavidurių ir šakotų. Hibridas atsparus žyduoliškumui.

Į pradžią ↑

Bison. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Belgijos *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, šios hibridinės veislės augalai atsparūs rizomanijai ir tolerantiški nematodams.

'Bison' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė cukrinių runkelių derliaus sumažėjimą. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygusiems augalams pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių ir apsunkino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiametei normai, tačiau krito liūčių pavidalu, suplakdamas dirvožemį.

Tyrimo metais ši veislė išaugino 101,1 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 110,5 t ha⁻¹ – išaugintas 2019 m. Kauno AVT skyriuje. Nustatytas vidutinis – 18,99 proc. – šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 16,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 7,5 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2018 m. Kauno AVT skyriuje 'Bison' veislės cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.), 2019 m. – rudmargė bei miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė rudmargė ir miltligė. Pažeidimai įvertinti atitinkamai 7 ir 8 balais. Antraisiais tyrimo metais augalus taip pat pažeidė šios ligos (pažeidimai įvertinti atitinkamai 8 ir 7 balais).

Į pradžią ↑

Bobcat. Diploidinis, vienadaigis, labai derlingas, vidutinio cukringumo hibridas. Šakniavaisių derlius, atliekant 'Bobcat' hibrido tyrimus 2004 – 2005 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse, svyravo nuo 46,6 iki 75,8 t ha⁻¹. Šakniavaisiuose buvo sukaupiama 16,6–19,6 proc. arba nuo 7,95 iki 13,11 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus bandymuose išaugintus šakniavaisius fabrike būtų galima pagaminti 6,78–11,51 t ha⁻¹ cukraus, nes galima jo išeiga yra 14,1–17,2 proc. Melasoje lieka 2,2–2,5 proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 85,1 iki 87,8.

Kauno AVT stotyje įrengtuose bandymuose 2004–2005 m. išaugintuose šakniavaisiuose alfa-amino azoto nustatyta nuo 6,6 iki 7,1 mg 100 g⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje – nuo 5 iki 11,2 mg 100 g⁻¹. Kauno AVT stoties bandymų laukeliuose 2004 m. buvo pastebėta 0,02 proc. augalų-žyduolių.

Į pradžią ↑

Bollywood. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Danijoje, Maribo Seed International ApS sėklininkystės firmoje. Selekcininko duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo.

‘Bollywood’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 82,5 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 91,5 t ha⁻¹ – išaugintas 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,2 proc., šakniavaisiai sukaupe 14,1 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,3 t ha⁻¹ – gautas 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 14,8 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,2 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 86,1.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,0 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Bonbon. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Danijoje, MariboHilleshög ApS sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 92,34 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 114,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje. Rumokų bandymų stotyje 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygusiems augalams pakenkė stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių ir apsunokino šaknų vystymąsi ir nulėmė mažesnę cukrinių runkelių derlių.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,0 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,8 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ‘Bonbon’ veislės augalus nežymiai pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb.), o antraisiais tyrimo metais – baltuliai ir miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Rumokų bandymų stotyje šios veislės cukrinius runkelius pirmaisiais tyrimo metais pažeidė rūdys (sukėlėjas *Uromyces betae*) ir miltligė – nustatyti atitinkamai 7 ir 6 balų pažeidimai. Antraisiais tyrimo metais augalai nukentėjo nuo rudmargės (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.) ir miltligės – pažeidimai įvertinti atitinkamai 7 ir 8 balais.

Į pradžia ↑

Boone. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Švedijoje, MariboHilleshög ApS sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, šios veislės augalai atsparūs rizomanijai.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 88,5 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius buvo 3,7 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 94,9 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,98 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,6 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 5,7 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje ‘Boone’ veislės augalus nežymiai pažeidė baltulius sukeliantis grybas *Ramularia beticola* (pažeidimas įvertintas 8 balais), o kitais tyrimo metais nustatytas 8 balų rudmargės (sukėlėjas *Cercospora beticola*) pažeidimas. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalai gerokai nukentėjo nuo rudmargės (nustatytas 5 balų pažeidimas) ir buvo nežymiai pažeisti baltulių – įvertinta 8 balais. Antraisiais tyrimo metais rudmargės paplitimas įvertintas 8 balais, o tikrosios miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae*) – 7 balais.

Į pradžia ↑

Boryna. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Lenkijoje, *Wielkopolska Hodowla Buraka Cukrowego Sp. z o. o.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Boryna’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 82,6 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 89,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas (18,64 proc.) buvo 2,2 proc. didesnis nei standartinių veislių, šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 15,36 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, esant išeigos koeficientui 85,9, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,19 t ha⁻¹ baltojo cukraus – t. y. 3,2 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais Pasvalio AVT skyriuje ‘Boryna’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Kauno AVT skyriuje tyrimo metais šios veislės cukrinių runkelių baltuliai nepažeidė – įvertinta 9 balais, o 2014 m. nustatytas miltingas pažeidimas įvertintas 7 balais.

Į pradžia ↑

Borneo. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N.V./S.A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, šakniavaisiai cukrinio tipo.

‘Borneo’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 81,4 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 92,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,4 proc., šakniavaisiai sukaupė 15,0 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 16,9 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 16,0 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 13,0 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 87,0.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 9,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Brandon. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši hibridinė veislė gausaus derliaus tipo, atspari rizomanijai, rūdims, *Aphanomyces* grybams.

Kauno AVT skyriuje įrengtuose bandymų laukeliuose 2011 ir 2012 m. gautas 79,3 ir 81,6 t ha⁻¹ šios veislės šakniavaisių derlius. Šakniavaisiai spalio mėn. pradžioje sukaupė 13,18 ir 14,49 t ha⁻¹ biologinio cukraus, cukringumas svyravo nuo 16,62 iki 17,75 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus, esant 13,60 ir 15,22 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti atitinkamai 10,79 ir 12,42 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas – 81,8 ir 85,8. Šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 3,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Pasvalio AVT skyriuje 2011 m. užaugintas didelis – 83,2 t ha⁻¹ ‘Brandon’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. 2012 m. pri-kasta 82,04 t ha⁻¹ šakniavaisių. Juose atskirais metais susikaupė 14,61 t ha⁻¹ ir 14,31 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijoje nustatyta: 17,56 ir 17,44 proc. šakniavaisių cukringumas, 12,5 ir 7,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas – 87,2 ir 86,2. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 12,73 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeiga fabrike iki 15,31 proc.

Į pradžia ↑

Bravo. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Danijoje, *Maribo Seed*

International ApS sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Bravo’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 80,0 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 94,4 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 18,96 proc. šakniavaisių cukringumas (lyginant su standartinėmis veislėmis – 4,0 proc. didesnis), šakniavaisiai sukaupe vidutiniškai 14,92 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,82 t ha⁻¹ (0,3 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 86,1.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 10,8 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje ‘Bravo’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o 2013 m. ši liga veislės nepažeidė. Kauno AVT skyriuje tyrimo metais ‘Bravo’ veislės cukrinių runkelių baltuliai nepažeidė – įvertinta 9 balais, o 2014 m. nustatytas miltingės pažeidimas įvertintas 7 balais.

Į pradžia ↑

Calvin. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Calvin’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,2 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 80,4 t ha⁻¹ – išaugintas 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,9 proc., šakniavaisiai sukaupe 13,8 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 14,3 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Pasvalio AVT skyriuje. Cukraus išėiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,5 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,0 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 86,7.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 8,9 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Cardamone. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai ir tolerantiška nematodams, šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Cardamone’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 80,7 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 85,9 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,7 proc., šakniavaisiai sukaupe 14,3 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 14,9 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išėiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,3 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 86,2.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 12,0 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Cavallo. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

Cukrinių runkelių ‘Cavallo’ veislė tirta 2012–2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,16 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 88,9 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 18,21 proc. šakniavaisių cukringumas buvo 0,5 proc. didesnis nei standartinių veislių, šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 14,03 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, esant vidutiniam išėigos koeficientui 86,1, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,08 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,0 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje ‘Cavallo’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimas įvertintas 8 balais). Kauno AVT skyriuje tyrimo metais šios veislės cukrinių runkelių baltuliai nepažeidė – įvertinta 9 balais, o 2014 m. nustatytas miltligės pažeidimas įvertintas 8 balais.

I pradžia ↑

Celcius. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube D&S GmbH* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad ši veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Rumokų bandymų stotyje (toliau – Rumokų bandymų stotis). Tyrimo metais ši veislė išaugino 91,2 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 5,2 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 109,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais nustatytas 17,61 proc. vidutinis šakniavaisių cukringumas. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,5 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*), pažeidimas įvertintas 8 balais. Rumokų bandymų stotyje ‘Celcius’ veislės cukrinius runkelius pažeidė rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*). Pažeidimai įvertinti 7 balais. Antraisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje augalus nežymiai pažeidė rudmargė ir tikroji miltligė (pažeidimai įvertinti 8 balais), o Rumokų bandymų stotyje ‘Celcius’ veislės augalus nežymiai pažeidė baltulius sukeliantis grybas *Ramularia beticola* (pažeidimas įvertintas 8 balais) ir rudmargė (pažeidimas įvertintas 7 balais).

I pradžia ↑

Celesta KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, šios hibridinės veislės augalai tolerantiški rizomanijai.

‘Celesta KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 89,2 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 94,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė šakniavaisių cukringumu. Laboratorijoje nustatytas vidutinis – 18,47 proc. – šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 14,2 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. net 10,45 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje šios veislės cukrinių runkelių ligos nepažeidė, o antraisiais tyrimo metais tik keli augalai buvo pažeisti baltulių (sukėlėjas *Ramularia beticola*). Rumokų bandymų stotyje ‘Celesta KWS’ veislės cukrinius runkelius 2016 m. pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) ir juodšaknė – pažeidimai įvertinti atitinkamai 8 ir 7 balais. 2017 m. nustatytas 8 balų rudmargės ir baltulių pažeidimas.

I pradžia ↑

Centaure. Triploidinis, vienadaigis, labai derlingas ir cukringas, pagal cukraus sukaupimo laiką – ankstyvas hibridas.

Šio hibrido tyrimo metais išaugintuose šakniavaisiuose buvo nustatyta 19,8-21,8 proc. cukraus.

Technologinio cukraus išeigos vidutinis koeficientas (89,3) yra beveik tolygus kontrolinių hibridų koeficientų vidurkiui (89,2). Didžiausias 'Centaure' hibrido šakniavaisių derlius gautas 2003 m. Kauno augalų veislių tyrimo stotyje – 71,7 t ha⁻¹. Jį perdirbus fabrike, esant cukraus išeigos koeficientui 89,8, galima būtų gauti 13,05 t ha⁻¹ „balto cukraus“.

Kauno ir Pasvalio AVT stotyse atliekamuose šio hibrido ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose 2001 m. lapų ligų (rudmargės, baltulių ir kt. ligų) pažeistų augalų buvo 20-40 proc., 2002 m. iki 5 proc., o 2003 m. tik 1 proc.

2001 metais bandymų laukeliuose pastebėti pavieniai augalai su žiedstiebiais (0,2 proc.), o 2002-2003 m. augalų-žyduolių nebuvo.

Į pradžia ↑

Charly. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, tai cukrinio tipo hibridinė veislė, atspari rizomanijai ir tolerantiška nematodams.

Cukrinių runkelių 'Charly' veislė tirta 2011 ir 2012 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose.

Kauno AVT skyriuje 2011 m. prikasta 75,0 t ha⁻¹ šakniavaisių. 2012 m. užaugintas didelis – 83,9 t ha⁻¹ 'Charly' veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. Atskirais tyrimo metais šakniavaisiai sukaupe 13,15 bei 15,01 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijoje spalio mėn. pradžioje nustatyta: šakniavaisių cukringumas tyrimo metais svyravo nuo 17,53 (pirmais tyrimo metais) iki 17,89 proc. (antrais tyrimo metais), cukraus išeiga fabrike atitinkamai buvo 14,79 ir 15,45 proc., α-amino N nustatyta 13,7 ir 7,0 mg 100 g⁻¹. Perdirbus šiuos runkelius, būtų galima pagaminti iki 12,96 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 84,4 iki 86,4.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais gautas 82,2 ir 77,2 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją iš Pasvalio AVT skyriaus, nustatyta, kad 'Charly' veislės šakniavaisių cukringumas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 17,63 iki 18,17 proc. Šakniavaisiai sukaupe 14,48 ir 14,03 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus fabrike šios veislės cukrinius runkelius, esant cukraus išeigai 15,27 ir 15,94 proc., būtų galima gauti iki 12,55 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas buvo 86,6 ir 87,7, šakniavaisiuose nustatyta 13,7 ir 6,7 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Chess. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Švedijoje, *MariboHillehög ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, 'Chess' veislės augalai tolerantiški rizomanijai.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 96,4 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius, kuris buvo net 13,0 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 105,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,08 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,4 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 4,55 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje 'Chess' veislės cukrinių runkelių ligos nepažeidė, o kitais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas). Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė baltuliai ir rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) – pažeidimai įvertinti atitinkamai 8 ir 6 balais. Antraisiais tyrimo metais augalus pažeidė rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) – nustatytas 6 balų pažeidimas – ir šiek tiek rudmargė bei tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*) – nustatytas 8 balų pažeidimas.

Į pradžia ↑

Cocktail. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Cocktail’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 86,44 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 4,5 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 99,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 18,30 proc. šakniavaisių cukringumas (lyginant su standartinėmis veislėmis – 0,1 proc. didesnis), šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 15,78 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,28 t ha⁻¹ (3,9 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 84,2.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 11,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje ‘Cocktail’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o 2014 m. ši liga veislės nepažeidė. Kauno AVT skyriuje tyrimo metais ‘Cocktail’ veislės cukrinius runkelius baltuliai pažeidė nežymiai – įvertinta 8 balais, o 2014 m. nustatytas miltligės pažeidimas įvertintas 7 balais.

Į pradžia ↑

Coletta KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės augalai tolerantiški rizomanijai.

‘Coletta KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 89,0 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 4,3 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 91,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė šakniavaisių cukringumu. Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis – 18,44 proc. – šakniavaisių cukringumas (lyginant su standartinėmis veislėmis – 3,72 proc. didesnis). Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 14,09 t ha⁻¹ (9,7 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje ‘Coletta KWS’ veislės cukrinius runkelius pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas), o antraisiais tyrimo metais – rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Rumokų bandymų stotyje šios veislės augalus taip pat pažeidė rumargė ir baltuliai (pažeidimai įvertinti atitinkamai 7 ir 8 balais), o 2017 m. nustatytas nežymus rudmargės ir rūdžių (sukėlėjas *Uromyces beticola*) pažeidimas, įvertintas 8 balais. Bandymo laukeliuose paplitusi tikroji miltligė ‘Coletta KWS’ veislės cukrinių runkelių nepažeidė.

Į pradžia ↑

Columbus. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Columbus’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,8 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 88,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,3 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,9 t ha⁻¹ (0,2 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 10,3 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje ir 2015 m. Rumokų bandymų stotyje ‘Columbus’ veislės cukrinius runkelius vidutiniškai pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas 7 balais), o 2014 m. Rumokų bandymų stotyje nustatytas 6 balų rudmargės pažeidimas.

Į pradžia ↑

Cooper. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė tolerantiška rizomanijai ir miltligei, *aphanomyces* grybui.

‘Cooper’ veislė tirta 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,86 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 86,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė šakniavaisių cukringumu. Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis 19,09 proc. cukringumas, kuris buvo 4,7 proc. didesnis nei standartinių veislių. Šakniavaisiai sukauptė vidutiniškai 14,83 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Tyrimo metais išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, esant vidutiniam išėigos koeficientui 86,0, būtų galima pagaminti 12,77 t ha⁻¹ baltojo cukraus – t. y. 0,1 proc. mažiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais Pasvalio AVT skyriuje ‘Cooper’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Kauno AVT skyriuje tyrimo metais šios veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai, o 2014 m. ir miltligė – pažeidimai įvertinti 8 balais.

Į pradžia ↑

Daphna. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, ši veislė tolerantiška rizomanijai ir nematodams.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015 ir 2016 m. Kauno AVT skyriuje ir Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filiale Rumokų bandymų stotyje (toliau – Rumokų bandymų stotis). Tyrimo metais ši veislė išaugino 90,2 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 9,8 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 105,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,83 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,5 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 3,63 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje nustatytas rūdžių pažeidimas, įvertintas 8 balais. Antraisiais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė baltuliai (įvertinta 8 balais). Rumokų bandymų stotyje ‘Daphna’ veislės cukrinius runkelius pažeidė miltligė ir rūdys (pažeidimai atitinkamai įvertinti 8 ir 7 balais). Antraisiais tyrimo metais augalai gerokai nukentėjo nuo rudmargės (pažeidimai įvertinti 5 balais), taip pat šios veislės augalus pažeidė ir baltuliai (nustatytas 7 balų pažeidimas).

Į pradžia ↑

Davinci. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Danijoje, *MariboHilleshög ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, ši hibridinė veislė atspari rizomanijai, tolerantiška *Aphanomyces* grybams.

‘Davinci’ veislė tirta 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 88,5 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 96,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Laboratorijoje nustatytas vidutinis – 17,87 proc. – šakniavaisių cukringumas. Šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti 13,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 3,64 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais ‘Davinci’ cukrinius runkelius pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas) ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Antraisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje nustatytas ir

7 balais įvertintas rudmargės (sukėlėjas *Cercospora beticola*) paplitimas. Rumokų bandymų stotyje 2016 m. šios veislės augalai nuo rudmargės nukentėjo kiek stipriau (pažeidimas įvertintas 5 balais), o baltulių pažeidimas įvertintas 7 balais. 2017 m. augalams pakenkė rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) – nustatytas 6 balų pažeidimas, keli augalai buvo pažeisti rudmargės (įvertinta 8 balais).

Į pradžia ↑

Doblo. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Doblo’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 88,60 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 7,5 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 98,8 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 17,7 proc. šakniavaisių cukringumas, šakniavaisiai sukaupe vidutiniškai 15,78 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,06 t ha⁻¹ (2,2 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 85,1.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 11,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais Pasvalio AVT skyriuje ‘Doblo’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Kauno AVT skyriuje 2013 m. ‘Doblo’ veislės cukrinius runkelius baltuliai pažeidė nežymiai – įvertinta 8 balais. 2014 m. ši liga veislės nepažeidė, o nustatytas miltligės pažeidimas įvertintas 7 balais.

Į pradžia ↑

Eldorado. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N.V./S.A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Eldorado’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2011 ir 2012 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose.

Didžiausias šakniavaisių derlius – 88,0 t ha⁻¹ gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Šakniavaisiai sukaupe vidutiniškai 13,73 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Svyruojant cukraus išeigai nuo 14,57 (pirmais tyrimo metais) iki 14,74 proc. (antrais tyrimo metais), perdirbus šiuos šakniavaisius būtų galima atitinkamai gauti 10,47 ir 12,97 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Laboratorijos duomenimis, Kauno AVT skyriuje tirtų ‘Eldorado’ veislės cukrinių runkelių cukringumas svyravo nuo 17,01 iki 17,38 proc. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 85,3. Šakniavaisiai sukaupe vidutiniškai 11,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Pasvalio AVT skyriuje atskirais tyrimo metais nuimtas 78,3 ir 73,8 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių derlius, šakniavaisiai sukaupe atitinkamai 14,27 ir 13,31 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Spalio mėn. pradžioje į laboratoriją pristatytuose ‘Eldorado’ veislės cukrinių runkelių mėginiuose nustatyta: šakniavaisių cukringumas 18,22 ir 18,04 proc., α-amino N vidutiniškai 8,7 mg 100 g⁻¹. Cukraus išeigos koeficientas – 87,1 ir 88,2. Fabrike perdirbus Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais išaugintus šios veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 12,43 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Į pradžia ↑

Ernestina. Diploidinė, derlinga, vidutinio cukringumo, pasižyminti gera balto cukraus išeiga, vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* selekcijos – sėklininkystės firmoje.

‘Ernestina’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai buvo atliekami 2005–2006 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse. Jų šakniavaisių derlius Kauno AVT stotyje 2005 m. buvo gautas 68,0 t ha⁻¹, o 2006 m. – 75,6 t ha⁻¹. Šioje AVT stotyje įrengtame bandyme 2005 m. išaugintų šakniavaisių cukringumas buvo 18,6 proc. (nuimtų spalio 3 d.), o 2006 m. derliaus – 15,9 proc. (nuimtų spalio 15 d.).

Tuo būdu Kauno AVT stotyje 2005–2006 m. išaugintuose 'Ernestina' veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose buvo sukaupta 12,64–12,00 t ha⁻¹ cukraus.

Pasvalio AVT stotyje 2005 m. įrengtame cukrinių runkelių veislių bandyme išaugintų šių runkelių šakniavaisių cukringumas sudarė 19,6 proc. Esant jų derlingumui 58,4 t ha⁻¹ šakniavaisiuose buvo sukaupta 11,44 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus šiuos runkelius fabrike, būtų galima pagaminti 9,91 t ha⁻¹ cukraus (esant jo išėjimui fabrike 17,0 proc.).

Perdirbus fabrike Kauno AVT stotyje 2005–2006 m. išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti 10,93–9,85 t ha⁻¹ cukraus, esant jo išėjimui fabrike 16,1–13,0 proc. Melasoje lieka 2,5–2,9 proc. cukraus. Cukraus išėigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 81,2 iki 86,6.

'Ernestina' veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose, išaugintuose 2005 m. Kauno AVT stotyje įrengtame bandyme, alfa-amino azoto nustatyta 8 mg 100 g⁻¹, 2006 m. derliaus šakniavaisiuose – 11,1 mg 100 g⁻¹, o išaugintuose 2005 m. Pasvalio AVT stotyje – 4,3 mg 100 g⁻¹.

Selekcininko duomenimis, 'Ernestina' cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Eudokia KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, ši hibridinė veislė tolerantiška rizomanijai, labai derlinga, sukaupianti daug cukraus.

'Eudokia KWS' veislės cukriniai runkeliai tirti 2008–2010 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Kauno AVT stotyje atskirais tyrimo metais gautas 74,0, 70,3 ir 77,8 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių derlius. Šakniavaisiuose atitinkamai sukaupta 14,98, 13,79 ir 14,05 t ha⁻¹ cukraus. Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas didelis šios veislės šakniavaisių cukringumas – 20,24, 19,62 ir 18,05 proc., cukraus išėiga fabrike atitinkamai – 17,37, 17,27 ir 15,20 proc. Cukraus išėigos koeficientas – vidutiniškai 86,0. Perdirbant 2008–2010 m. išaugintus 'Eudokia KWS' veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti 12,85, 12,14 ir 11,83 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje lieka vidutiniškai 2,69 proc. cukraus, alfa-amino azoto sukaupta vidutiniškai 9,13 mg/100 g.

Dėl užsitęsusių pavasarinių sausrų Pasvalio AVT stotyje 2008 ir 2009 m. gautas mažesnis – 64,9 ir 52,2 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. 2010 m. išauginta 70,6 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių. Juose sukaupta 12,24, 10,12 ir 12,68 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Atskirais tyrimo metais laboratorijoje nustatyta: šakniavaisių cukringumas – 18,86, 19,38 ir 17,96 proc., cukraus išėiga fabrike – 16,52, 17,12 ir 15,50 proc. Cukraus išėigos koeficientas – 87,6, 88,3 ir 86,3. Perdirbant Pasvalio AVT stotyje išaugintus 'Eudokia KWS' veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti 10,72, 8,94 ir 10,94 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje lieka vidutiniškai 2,35 proc. cukraus, alfa-amino azoto sukaupta vidutiniškai 11,90 mg/100 g.

Į pradžia ↑

Fairway. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo.

'Fairway' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,0 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 81,57 t ha⁻¹ – išaugintas 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,8 proc., šakniavaisiai sukaupė 14,1 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,1 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Pasvalio AVT skyriuje. Cukraus išėiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,2 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,0 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 85,4.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,9 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Fantom. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Švedijoje,

MariboHilleshög ApS sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, šios veislės augalai atsparūs rizomanijai, vidutiniškai – rudmargei (sukėlėjas *Cercospora beticola*) ir šaknų puvinį sukeliantiems *Aphanomyces* grybams.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė cukrinių runkelių derliaus sumažėjimą. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygusiems augalams pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršius ir apsunkino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiametei normai, tačiau krito liūčių pavidalu, suplakdamas dirvožemį.

Tyrimo metais išaugintas 100,5 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 110,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2019 m. Kauno AVT skyriuje.

Laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,97 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 15,1 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Kauno AVT skyriaus bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais ir antraisiais tyrimo metais ‘Fantoom’ veislės augalus nežymiai pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.) ir miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien). Pažeidimai įvertinti 8 balais. 2018 m. Rumokų bandymų stotyje šios veislės augalai nuo rudmargės nukentėjo kiek stipriau (pažeidimas įvertintas 7 balais), miltligės ir baltulių (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb.) pažeidimai įvertinti 8 balais. Antraisiais tyrimo metais Rumokų bandymų stotyje pasėlyje paplito baltuliai ir miltligė – pažeidimai įvertinti 7 balais.

I pradžia ↑

Fenja KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, šios hibridinės veislės augalai tolerantiški rizomanijai ir nematodams.

‘Fenja KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 94,1 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 106,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje. Nustatytas vidutinis – 18,00 proc. – šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 14,4 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 8,55 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017 m. Kauno AVT skyriuje ‘Fenja KWS’ veislės cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*), 2018 m. – rudmargė bei tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė rudmargė ir rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*). Pažeidimai įvertinti atitinkamai 8 ir 7 balais. Antraisiais tyrimo metais augalus pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas), rudmargė ir tikroji miltligė (pažeidimai įvertinti atitinkamai 7, 6 ir 8 balais).

I pradžia ↑

Firenze. Diploidinis, vienadaigis, labai derlingas, vidutinio cukringumo, pagal cukraus sukauptimo laiką - vėlyvas hibridas. Cukrinių runkelių ‘Firenze’ tyrimo metais (2003-2004 m.) šakniavaisių derlius svyravo nuo 43,5 iki 78 t ha⁻¹.

Šakniavaisių bandiniuose, nuimtuose rugsėjo 1 d., buvo nustatyta 13,0-16,2 proc., o spalio 1 d. 17,2-20,6 proc. cukraus. Perdirbant šakniavaisius fabrike galima technologinio cukraus išėiga 14,9-18,7 proc. Melasoje cukraus lieka 1,9-2,5 proc. Cukrinių runkelių ‘Firenze’ tyrimo metais bandymuose išaugintuose šakniavaisiuose buvo sukaupiama biologinio cukraus 7,59-13,77 t ha⁻¹, o juos perdirbus fabrike būtų galima pagaminti 6,46-12,26 t ha⁻¹ cukraus. Cukraus išėigos koeficientas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 85,2 iki 91,0. Kauno AVT stotyje 2004 m. bandymuose išaugintuose šakniavaisiuose alfa-amino azoto nustatyta 7,3 mg 100 g⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje – 7,0 mg 100 g⁻¹.

Įrengtuose veislių ūkinio vertingumo nustatymo bandymų laukeliuose augalų vegetacijos pabaigoje 2004 m. Pasvalio AVT stotyje buvo 5 proc. augalų su įvairių lapų ligų pažeidimais ir 0,1 proc. augalų-

žyduolių.

Selekcininkų charakteristikoje nurodoma, kad 'Firenze' cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui), vidutiniškai atsparūs baltuliams (ramuliarijai) ir netikrajai miltligei. Taip pat nurodoma, kad jie yra atsparūs augalų žyduoliškumui.

I pradžia ↑

Fighter. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 86,3 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 102,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,20 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje 'Fighter' veislės augalai nežymiai nukentėjo nuo baltulio (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas), o antraisiais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Rumokų bandymų stotyje šios veislės cukrinius runkelius pirmaisiais tyrimo metais pažeidė rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*) – nustatyti 8 balų pažeidimai. Antraisiais tyrimo metais augalai nukentėjo nuo rudmargės ir tikrosios miltligės – pažeidimai įvertinti atitinkamai 7 ir 8 balais.

I pradžia ↑

Fortnox. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Danijoje, *MariboHillehög ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, šios veislės augalai atsparūs rizomanijai ir nematodams.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 95,2 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius buvo 9,8 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 102,5 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,04 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 14,4 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 8,7 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017 m. Kauno AVT skyriuje 'Fortnox' veislės augalus pažeidė baltulius sukkeliantis grybas *Ramularia beticola* (pažeidimas įvertintas 7 balais) ir rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*), pažeidimas įvertintas 8 balais. Antraisiais tyrimo metais augalus pažeidė baltuliai ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*). Pažeidimai įvertinti 8 balais. 2017 m. Rumokų bandymų stotyje šios veislės augalai nuo tikrosios miltligės nukentėjo kiek stipriau (pažeidimas įvertintas 6 balais), rūdžių (sukėlėjas *Uromyces beticola*) pažeidimas įvertintas 7 balais, o rudmargės pažeidimas – 8 balais. Antraisiais tyrimo metais Rumokų bandymų stotyje pasėlyje paplito baltuliai, rudmargė ir rūdys – pažeidimai įvertinti atitinkamai 7, 6 ir 8 balais.

I pradžia ↑

Gallant. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, šios veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

'Gallant' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012–2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 82,2 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 2,0 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 97,9 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 17,75 proc. šakniavaisių cukringumas, šakniavaisiai sukaupti vidutiniškai 14,57 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,45 t ha⁻¹ (0,2 proc. daugiau nei iš standartinių veislių)

baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 85,5.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 11,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje ‘Gallant’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o 2013 m. ši liga veislės nepažeidė. Kauno AVT skyriuje 2013 m. šios veislės cukrinių runkelių baltuliai nepažeidė – įvertinta 9 balais, o 2014 m. nustatyti nežymūs miltligės ir baltulių pažeidimai įvertinti 8 balais.

Į pradžia ↑

Gardenia KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Gardenia KWS’ veislė tirta 2011 ir 2012 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Atskirais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje išaugintas 79,3 ir 73,2 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. Laboratorijoje atlikus cukrinių runkelių kokybės tyrimus, nustatyta, kad šiame skyriuje išaugintų ‘Gardenia KWS’ veislės cukrinių runkelių cukringumas svyravo nuo 17,07 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 17,35 proc. (antrais tyrimo metais), cukraus išėiga fabrike atitinkamai nuo 14,29 iki 14,77 proc. Perdirbus šios veislės šakniavaisius, būtų galima pagaminti iki 11,33 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išėigos koeficientas atskirais tyrimo metais buvo 83,7 ir 85,1, α-amino N šakniavaisiuose nustatyta – 14,4 ir 7,6 mg 100 g⁻¹.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais gautas 85,2 ir 77,9 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją iš Pasvalio AVT skyriaus, nustatyta, kad ‘Gardenia KWS’ veislės šakniavaisių cukringumas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 17,29 iki 17,96 proc. Šakniavaisiai sukaupė 14,73 ir 13,97 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus fabrike šios veislės cukrinius runkelius, esant cukraus išėigai 14,84 ir 15,59 proc., būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,39 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Išėigos koeficientas buvo 85,8 ir 86,9, šakniavaisiuose nustatyta 17,4 ir 7,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Gellert. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė atspari rizomanijai.

Cukrinių runkelių ‘Gellert’ veislė tirta 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,9 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 89,5 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 16,63 proc. šakniavaisių cukringumas, šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 15,18 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,24 t ha⁻¹ (3,6 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 87,3.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 9,8 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje ‘Gellert’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o 2013 m. – 7 balais. Kauno AVT skyriuje 2014 m. šios veislės cukrinius runkelius pažeidė miltligė – pažeidimas įvertintas 8 balais, o baltuliai tyrimo metais šios veislės nepažeidė.

Į pradžia ↑

Greta KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės augalai tolerantiški rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015 ir 2016 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 84,9 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 96,1 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis – 18,31 proc. – šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais

išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,9 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2015 m. Kauno AVT skyriuje šios veislės cukrinių runkelių ligos pažeidė, o antraisiais tyrimo metais runkelius pažeidė baltuliai ir miltligė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Rumokų bandymų stotyje 'Greta KWS' veislės cukrinius runkelius pažeidė miltligė ir rūdys – pažeidimai įvertinti 7 ir 8 balais. 2016 m. nustatytas 5 balų rudmargės ir 7 balų baltulių pažeidimas, keli augalai buvo pažeisti juodšaknės.

Į pradžia ↑

Gustav. Diploidinė, derlinga, vidutinio cukringumo vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* cukrinių runkelių sėklininkystės firmoje.

'Gustav' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2007–2008 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Kauno AVT stotyje įrengtame bandyme išaugintų šakniavaisių derlingumas 2007 m. sudarė 92,5 t ha⁻¹, o 2008 m. – 78,7 t ha⁻¹. Jų šakniavaisių cukringumas buvo 18,0 proc. ir 18,34 proc. Derliaus nuėmimo metu šakniavaisiuose 2007 m. buvo sukaupta 16,65 t ha⁻¹, o 2008 m. – 14,43 t ha⁻¹ cukraus. Išaugintus šakniavaisius perdirbus, esant cukraus išeigai fabrike 15,03–15,57 proc., būtų galima pagaminti 13,9–12,25 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje jo lieka 2,77–2,97 proc. Cukraus išeigos koeficientas svyravo nuo 83,5 iki 84,9.

Pasvalio AVT stotyje įrengtuose cukrinių runkelių veislių bandymuose 2007 m. gautas 86,6 t ha⁻¹, o 2008 m. – 71,2 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. 'Gustav' veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose jų derliaus nuėmimo metu buvo sukaupta 2007 m. – 14,42 t ha⁻¹, o 2008 m. – 12,29 t ha⁻¹ cukraus, nes jų cukringumas sudarė 16,65–17,26 proc. Perdirbant šiuos cukrinius runkelius, esant cukraus išeigai fabrike 13,95–14,77 proc., būtų galima pagaminti: iš 2007 m. derliaus šakniavaisių – 12,08 t ha⁻¹ cukraus ir iš 2008 m. derliaus šakniavaisių – 10,52 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje jo lieka 2,49–2,70 proc. Atskirais veislės tyrimo metais cukraus išeigos koeficientas svyravo nuo 83,8 iki 85,6.

Laboratorijoje atlikus 'Gustav' veislės cukrinių runkelių analizes Kauno AVT stotyje 2007 m. išaugintuose šakniavaisiuose nustatyta 10,2 mg/100g alfa-amino azoto, 2008 m. derliaus šakniavaisiuose – 8 mg 100 g⁻¹, o išaugintuose Pasvalio AVT stotyje 2007 m. – 17,2 mg/100g, ir 2008 m. – 12 mg/100g alfa-amino azoto.

Selekcininko duomenimis, 'Gustav' veislės cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui), baltuliams (ramuliarijai), netikrajai miltligei ir augalų žyduoliškumui.

Į pradžia ↑

Hendrix. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, pasižymi cukringumu, dideliu ir stabilium baltojo cukraus derliumi.

'Hendrix' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2009 ir 2010 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Didžiausias šakniavaisių derlius – 84,2 t ha⁻¹ gautas 2009 m. Kauno AVT stotyje. Kitais tyrimo metais nuimta 77,6 t ha⁻¹ cukrinių runkelių, šakniavaisiuose sukaupta 15,56–12,59 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Svyruojant cukraus išeigai nuo 16,05 iki 13,03 proc., perdirbus šiuos šakniavaisius būtų galima gauti atitinkamai 13,51–10,11 t ha⁻¹ technologinio cukraus. Laboratorijos duomenimis, Kauno AVT stotyje tirtų 'Hendrix' veislės cukrinių runkelių cukringumas svyravo nuo 18,48 proc. iki 16,23 proc. Cukraus išeigos koeficientas – 80,3–87,2. Melasoje lieka 2,43–3,20 proc. cukraus. Šakniavaisiuose sukaupta 3,60–11,90 mg/100 g alfa-amino azoto.

Pasvalio AVT stotyje 2009 m. cukrinių runkelių vegetacijai pakenkė Pasvalio rajone vyravusi sausra. Augalai pradėjo normaliai augti tik nuo birželio mėn. vidurio, todėl nukentėjo šakniavaisių derlius. Atskirais tyrimo metais šioje AVT stotyje nuimtas 58,0–79,8 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių derlius. Šakniavaisiuose sukaupta 10,72–13,19 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Spalio mėn. pradžioje į laboratoriją pristatytuose 'Hendrix' veislės cukrinių runkelių bandiniuose nustatyta: šakniavaisių cukringumas 18,48–16,53 proc., alfa-amino azoto sukaupta 9,90–18,40 mg/100 g, melasoje lieka 2,36–2,74 proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas – 87,2–83,4. Perdirbant Pasvalio AVT stotyje tyrimo metais išaugintus šios

veislės cukrinius runkelius fabrike, būtų galima gauti 9,35–11,00 t ha⁻¹ cukraus.

Į pradžia ↑

Hopper Smart. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje, siekiant užtikrinti veiksmingą ir saugią specialią apsaugos nuo piktžolių sistemą cukrinių runkelių pasėliuose. Selekcinių duomenimis, veislė atspari rizomanijai, tolerantiška nematodams.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 84,1 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 104,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje. Rumokų bandymų stotyje 2018 m. nuo gegužės mėn. paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygusiems augalams pakenkė stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių bei apsunkino šaknų vystymąsi ir turėjo įtakos mažesniam cukrinių runkelių derliui.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,18 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,0 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ‘Hopper Smart’ cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.). Nustatytas 8 balų pažeidimas. Rumokų bandymų stotyje 2017 m. nustatyti nežymūs rudmargės, rūdžių (sukėlėjas *Uromyces betae*) ir miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien) pažeidimai, kurie įvertinti 8 balais. 2018 m. šios veislės augalus pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb.) ir rudmargė. Pažeidimai įvertinti atitinkamai 8 ir 7 balais.

Į pradžia ↑

Hunor. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, ‘Hunor’ veislė atspari rizomanijai, pasižymi dideliu sukaupiamo cukraus kiekiu.

Kauno AVT skyriuje 2010 m. gautas 71,2, o 2011 m. – 79,6 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. Jie sukaupė 11,54 bei 13,61 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijoje spalio mėn. pradžioje nustatyta: šakniavaisių cukringumas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 16,22 iki 17,11 proc., cukraus išeiga fabrike atitinkamai 13,20 ir 14,42 proc., α -amino N nustatyta 13,00 ir 13,30 mg 100 g⁻¹. Perdirbus šiuos runkelius, būtų galima pagaminti iki 11,47 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 81,4 iki 84,3.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais išaugintų ‘Hunor’ veislės šakniavaisių derlius siekė 79,1 ir 81,3 t ha⁻¹, šakniavaisių cukringumas 17,42 ir 18,19 proc., cukraus išeiga fabrike – 15,02 ir 15,92 proc., α -amino N nustatyta vidutiniškai 12,9 mg 100 g⁻¹. Fabrike būtų galima pagaminti iki 12,94 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas 86,2 ir 87,5.

Į pradžia ↑

Huzar. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Lenkijoje, *Wielkopolska Hodowla Buraka Cukrowego Sp. z o. o.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, veislė tolerantiška rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Huzar’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,86 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 82,87 t ha⁻¹ – išaugintas 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 18,55 proc. šakniavaisių cukringumas, kuris buvo 0,3 proc. didesnis nei standartinių veislių. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 14,80 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,77 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 86,3.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 10,1 mg 100 g⁻¹ α -amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais Pasvalio AVT skyriuje

‘Huzar’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Kauno AVT skyriuje 2013 m. šios veislės cukrinius runkelius baltuliai pažeidė nežymiai – įvertinta 8 balais, 2014 m. ši liga augalų nepažeidė, o miltligės pažeidimas įvertintas 7 balais.

Į pradžia ↑

Jagusia. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Lenkijoje, *Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego Sp. zo. o.* sėklininkystės įmonėje.

Kauno AVT skyriuje 2011 m. gautas 78,9, o 2012 m. – 76,3 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. Jie sukaupė 13,66 bei 13,13 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijoje spalio mėn. pradžioje nustatyta: šakniavaisių cukringumas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 17,20 iki 17,32 proc., cukraus išeiga fabrike atitinkamai 13,95 ir 14,40 proc., α-amino N nustatyta 15,3 ir 14,3 mg 100 g⁻¹. Perdirbus šiuos runkelius, būtų galima pagaminti iki 11,36 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 81,1 iki 83,1.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais išaugintų ‘Jagusia’ veislės šakniavaisių derlius siekė 80,9 ir 66,6 t ha⁻¹, šakniavaisių cukringumas 17,56 ir 17,67 proc., cukraus išeiga fabrike – 14,96 ir 15,18 proc., α-amino N nustatyta vidutiniškai 11,9 mg 100 g⁻¹. Fabrike būtų galima pagaminti iki 12,27 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas – 86,4 ir 84,7.

Į pradžia ↑

Jonas. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ‘Jonas’ veislė tolerantiška rizomanijai, šakniavaisiai cukrinio tipo.

Kauno AVT skyriuje 2011 ir 2012 m. gautas 79,6 ir 80,0 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. Jie sukaupė 13,57 ir 14,53 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijoje tyrimo metais nustatytas 17,05 ir 18,16 proc. ‘Jonas’ veislės šakniavaisių cukringumas. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima pagaminti iki 12,72 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinė cukraus išeiga fabrike – 15,03 proc., išeigos koeficientas – 85,3, α-amino N nustatyta vidutiniškai 10,5 mg 100 g⁻¹.

Pasvalio AVT skyriuje 2011 ir 2012 m. prikasta atitinkamai 78,3 ir 72,9 t ha⁻¹ ‘Jonas’ veislės šakniavaisių, biologinio cukraus jie sukaupė 14,04 ir 13,58 t ha⁻¹. Cukringumas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 17,93 iki 18,62 proc. Esant 87,7 vidutiniam cukraus išeigos koeficientui fabrike, būtų galima gauti iki 12,28 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Tyrimais nustatyta, kad α-amino N šios veislės šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 9,9 mg 100 g⁻¹.

Į pradžia ↑

Kashmir. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Danijoje, *MariboHillehög ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši hibridinė veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 90,8 t ha⁻¹ vidutinis šios veislės šakniavaisių derlius, kuris buvo 6,36 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 96,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,80 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,7 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 6,36 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ‘Kashmir’ cukriniai runkeliai buvo pažeisti tikrosios miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae* grybas) – ligos paplitimas įvertintas 7 balais, o nuo baltulių šios veislės augalai nenukentėjo. Antraisiais tyrimo metais pasireiškė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*), kurios paplitimas įvertintas 7 balais. Rumokų bandymų stotyje 2016 m. šios veislės augalai buvo pažeisti rudmargės ir baltulių (pažeidimai įvertinti atitinkamai 5 ir 7 balais), o 2017 m. pasėlyje paplito rudmargė, tikroji miltligė ir rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*), tačiau jos didesnės žalos nepadarė (pažeidimai atitinkamai įvertinti 8, 8 ir 7 balais).

Į pradžia ↑

Kilimanjaro. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N.V./S.A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Kilimanjaro’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2010–2012 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 74,7 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 81,4 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,0 proc., šakniavaisiai sukauptė 13,3 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,1 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išėiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,3 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 11,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 85,2.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 12,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Klarissa KWS. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE & Co. KGaA* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ‘Klarissa KWS’ veislės augalai atsparūs rizomanijai.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 99,7 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius, kuris buvo 2,8 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 119,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2019 m. Kauno AVT skyriuje. Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė cukrinių runkelių derliaus sumažėjimą. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygušiams augalams pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių bei apsunkino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiametei normai, tačiau krito liūčių pavidalu, suplakdamas dirvožemį. Vidutinis šakniavaisių derlius siekė 87,8 t ha⁻¹.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,23 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 15,1 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Kauno AVT skyriaus bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2018 m. ‘Klarissa KWS’ veislės cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.) –pažeidimas įvertintas 7 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb.) ir rudmargė – pažeidimai įvertinti atitinkamai 8 ir 7 balais. Antraisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje augalus pažeidė rudmargė – nustatyti 8 balų pažeidimai.

Į pradžia ↑

Knut. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės augalai tolerantiški rizomanijai ir nematodams.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 90,2 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius, kuris buvo 5,7 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 94,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,46 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,2 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 2,84 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje ‘Knut’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai (sukėlėjas – *Ramularia beticola* grybas) ir tikroji

miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*), o kitais tyrimo metais – tik baltuliai (pažeidimai įvertinti 8 balais). Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) – įvertinta 6 balais, baltuliai ir virusinė runkelių gelta (įvertinta 8 balais. Antraisiais tyrimo metais pasėlyje paplito rudmargė ir rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) – nustatytas 8 balų pažeidimas.

Į pradžia ↑

Konrad. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Konrad’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,4 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 86,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,9 proc., šakniavaisiai sukaupe 14,2 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,2 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,6 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 87,2.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 8,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Koudou. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderhave N.V/S.A* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai pasižymi dideliu sukauptamam cukraus kiekiu ir gera cukraus išeiga. Veislė atspari rizomanijai.

‘Koudou’ veislė tirta 2009 ir 2010 m. Pasvalio ir Kauno AVT stotyse. 2009 m. pavasarį Pasvalio AVT stotyje pasėti cukriniai runkeliai nukentėjo nuo sausros, augalai silpnai vystėsi. Tai turėjo įtakos šakniavaisių derliui. Nepaisant to, tyrimo metais išaugintas vidutinis 77,58 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius net 6,27 t ha⁻¹ didesnis, lyginant su standartinių veislių vidutiniu derliumi. Didžiausias ‘Koudou’ veislės derlius gautas 2009 m. Kauno AVT stotyje. Jis siekė 91,7 t ha⁻¹.

Laboratorijoje atlikus cukrinių runkelių kokybės tyrimus, nustatyta, kad Kauno AVT stotyje išaugintų šios veislės cukrinių runkelių cukringumas svyravo nuo 18,30 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 15,34 proc. (antrais tyrimo metais), cukraus išeiga fabrike atitinkamai – 15,86–12,28 proc. Perdirbus ‘Koudou’ veislės šakniavaisius, būtų galima pagaminti 14,54–10,01 t ha⁻¹ cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais tyrimo metais buvo 86,7 ir 80,1. Melasoje lieka 2,44–3,06 proc. cukraus, alfa-amino azoto šakniavaisiuose sukaupta 4,90–11,90 mg/100 g.

Bandiniuose, pristatytuose į laboratoriją iš Pasvalio AVT stoties, nustatyta, kad ‘Koudou’ veislės šakniavaisių cukringumas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 18,31 proc. iki 16,38 proc. Šakniavaisiuose sukaupta 10,89–12,71 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbant fabrike šios veislės cukrinius runkelius, kai jų cukraus išeiga siekia 15,99–14,06 proc., būtų galima gauti 9,51–10,91 t ha⁻¹ cukraus. Išeigos koeficientas buvo 87,3 ir 85,8. Melasoje lieka vidutiniškai 2,32 proc. cukraus, šakniavaisiuose sukaupta 8,50–17,40 mg/100 g alfa-amino azoto.

Į pradžia ↑

Lavenda KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė tolerantiška rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Lavenda KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 80,5 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 84,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,9 proc., šakniavaisiai sukaupe 14,3 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,2 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Pasvalio AVT

skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,0 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,1 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 84,2.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 13,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Liberata KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, ši veislė tolerantiška rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Liberata KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 82,1 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 89,4 t ha⁻¹ – išaugintas 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,9 proc., šakniavaisiai sukauė 14,6 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,2 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,0 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,1 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 84,2.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 13,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Lynx. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Danijoje, *MariboHillesög ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, šios veislės augalai atsparūs rizomanijai, tolerantiški nematodams ir vidutiniškai tolerantiški *Aphanomyces* grybui.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 100,3 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius, kuris buvo 3,5 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 111,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2019 m. Kauno AVT skyriuje. Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė cukrinių runkelių derliaus sumažėjimą. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygušiams augalams pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių bei apsunkino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiamečiai normai, tačiau krito liūčių pavidalu, suplakdamas dirvožemį.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,5 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 15,6 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 2,5 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2018 m. Kauno AVT skyriuje ‘Lynx’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb.). Pažeidimas įvertintas 8 balais, o kitais tyrimo metais – rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.) (pažeidimas įvertintas 7 balais) ir miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien), pažeidimas įvertintas 8 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė rudmargė ir miltligė (įvertinta atitinkamai 7 ir 8 balais). Antraisiais tyrimo metais paplito rudmargė – pažeidimas įvertintas atitinkamai 7 balais.

Į pradžia ↑

Madicken. Diploidinė, derlinga, vidutinio cukringumo, vienadaigių cukrinių runkelių veislė, kurios selekciniškas – *SESVanderHave N.V./S.A.* (Belgijos sėklininkystės firma). Šios veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2006–2007 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Cukrinių runkelių ‘Madicken’ veislės ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose Kauno AVT

stotyje 2006 m. buvo gautas $80,7 \text{ t ha}^{-1}$, o 2007 m. – $89,9 \text{ t ha}^{-1}$ šakniavaisių derlius. Laboratorijoje nustačius sukaupto cukraus kiekį 2006 m. spalio 15 d. nuimtuose šakniavaisiuose, jis sudarė 16,05 proc., o 2007 m. nuimtuose spalio 1 d. – 18,59 proc. Tuo būdu Kauno AVT stotyje 2006–2007 m. išaugintuose 'Madicken' veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose buvo sukaupta $12,95\text{--}16,71 \text{ t ha}^{-1}$ cukraus. Šiuos šakniavaisius perdirbus fabrike būtų galima pagaminti $10,44\text{--}14,24 \text{ t ha}^{-1}$ cukraus, esant jo išeigai $12,94\text{--}15,85$ proc. nuo šakniavaisių svorio. Melasoje lieka $3,1\text{--}2,74$ proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 80,6 iki 85,3.

Pasvalio AVT stotyje 2007 m. įrengtame cukrinių runkelių veislių bandyme išaugintų 'Madicken' šakniavaisių cukringumas sudarė 16,9 proc., o jų derlius – $80,4 \text{ t ha}^{-1}$. Tuo būdu šakniavaisių augimo metu juose buvo sukaupta $13,59 \text{ t ha}^{-1}$ cukraus. Esant cukraus išeigai – 14,23 proc., perdirbant juos fabrike, būtų galima pagaminti $11,44 \text{ t ha}^{-1}$ cukraus. Melasoje jo lieka 2,67 proc. Cukraus išeigos koeficientas – 84,2.

Laboratorijoje atlikus Kauno AVT stotyje įrengtame bandyme 2006 m. išaugintų 'Madicken' veislės cukrinių runkelių analizes, jų šakniavaisiuose buvo nustatyta $12,20 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ alfa-amino azoto, 2007 m. derliaus šakniavaisiuose – $6,6 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$, o išaugintuose 2007 m. Pasvalio AVT stotyje – $23 \text{ mg}/100\text{g}$ alfa-amino azoto.

Kauno AVT stotyje 'Madicken' veislės cukrinių runkelių bandymų laukeliuose 2007 m. buvo 0,09 proc., o Pasvalio AVT stotyje – 0,06 proc. augalų-žyduolių.

Selekcininko duomenimis, 'Madicken' cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Mars. Diploidinis, vienadaigis, derlingas, labai cukringas, pagal cukraus sukauptimo laiką - ankstyvas hibridas.

Šakniavaisių derlius jo tyrimo metais svyravo nuo $43,8$ iki $73,8 \text{ t ha}^{-1}$. Šakniavaisių bandiniuose, nuimtuose rugsėjo 1 d., buvo nustatyta 14,0-17,3 proc. cukraus, o spalio 1 d., – nuo 17,6 iki 21,1 proc. Galima cukraus išeiga fabrike svyravo nuo 15,0 iki 19,1 proc. Melasoje cukraus lieka 2,0-2,6 proc. Bandymuose išaugintuose šakniavaisiuose biologinio cukraus buvo sukauptama $7,72\text{--}14,76 \text{ t ha}^{-1}$, o juos perdirbant fabrike būtų galima pagaminti $6,56\text{--}13,28 \text{ t ha}^{-1}$ cukraus. Technologinio cukraus išeigos koeficientas 85,0-90,5. Cukrinių runkelių šakniavaisiuose, išaugintuose 2004 m. Kauno AVT stotyje, alfa-amino azoto nustatyta $7,30 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$, o Pasvalio AVT stotyje – $6,30 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$.

Pasvalio AVT stotyje 2003 m. įrengtuose bandymų laukeliuose vegetacijos pabaigoje buvo 0,1 proc. augalų-žyduolių.

Selekcininko duomenimis, 'Mars' cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui), vidutiniškai atsparūs netikrajai miltligei bei baltuliams (ramuliarijai) ir silpnai atsparūs rudmargei (cerkosporozei).

Į pradžia ↑

Masai. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė tolerantiška rizomanijai ir *Cercospora* grybams.

Cukrinių runkelių 'Masai' veislė tirta 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino $78,8 \text{ t ha}^{-1}$ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – $96,2 \text{ t ha}^{-1}$ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,2 proc. šakniavaisių cukringumas. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai $13,1 \text{ t ha}^{-1}$ baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai $8,8 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ α -amino N.

Kauno AVT skyriuje bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. 'Masai' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o Rumokų bandymų stotyje nustatytas 7 balų miltligės pažeidimas. 2015 m. šioje stotyje nustatytas rudmargės pažeidimas įvertintas 7 balais, o geltos – 8 balais.

Į pradžia ↑

Merens. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Šveicarijoje, *Syngenta Crop Protection AG* sėklininkystės įmonėje. Selekciniško duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Merens’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 80,7 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 4 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 96,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 18,9 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,2 t ha⁻¹ (3,8 proc. daugiau nei iš tais pačiais metais tirtų standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 9,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ‘Merens’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas atitinkamai 8 ir 7 balais). Rumokų bandymų stotyje tyrimo metais ‘Merens’ veislės cukrinius runkelius baltuliai pažeidė nežymiai – įvertinta 8 balais.

Į pradžia ↑

Milan. Triploidinis, vienadaigis, vidutinio derlingumo, labai cukringas hibridas.

Šio hibrido tyrimai 2004–2005 m. buvo atlikti Kauno ir Pasvalio AVT stotyse. Šakniavaisių derlius atskirais tyrimo metais svyravo nuo 41,3 iki 65,1 t ha⁻¹. Šakniavaisiuose buvo sukaupta nuo 18,1–20,3 proc. cukraus arba nuo 7,52 iki 11,8 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus šakniavaisius fabrike būtų galima gauti nuo 6,46 iki 10,18 t ha⁻¹ cukraus. Jo išėiga fabrike gaunama 15,6–17,9 proc. nuo šakniavaisių svorio. Melasoje lieka nuo 2,4 iki 2,6 proc. cukraus.

Cukraus išėigos koeficientas atskirais tyrimo metais buvo 85,1–87,8.

Šakniavaisių bandiniuose, nuimtuose spalio 1–10 d. iš Kauno AVT stotyje įrengtų cukrinių runkelių bandymo laukelių, alfa–amino azoto nustatyta 6,9–10,4 mg 100 g⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje buvo 4,5–9,1 mg/ 100 g.

Selekciniško duomenimis, ‘Milan’ runkeliai yra vidutiniškai atsparūs šioms lapų ligoms – baltuliams (ramuliarijai), rudmargei (cerkosporozei) ir miltligei. Kauno AVT stoties bandymuose 2004 m. cukrinių runkelių vegetacijos pabaigoje buvo pastebėta 5 proc. įvairių lapų ligų pažeistų augalų.

Į pradžia ↑

Minta. Diploidinė, derlinga vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės firmoje.

‘Minta’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2008–2009 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse. Tyrimo metais šiose AVT stotyse ‘Minta’ veislės cukrinių runkelių gautas vidutinis derlius sudarė 73,1 t ha⁻¹ šakniavaisių, o jų vidutinis cukringumas buvo 17,9 proc. Įrengtuose bandymuose 2008–2009 m. išauginto derliaus šakniavaisiuose vidutiniškai buvo sukaupta 13,1 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus bandymuose išaugintus šakniavaisius, esant cukraus vidutinei išėigai fabrike 15,38 proc., būtų galima pagaminti 11,24 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje lieka 2,34–2,74 proc. cukraus. Cukraus išėigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 84,7 iki 86,7.

Atlikus ‘Minta’ veislės cukrinių runkelių, išaugintų Kauno AVT stotyje įrengtuose bandymuose, chemines analizes, jų šakniavaisiuose 2008 m. nustatyta 9,7 mg 100 g⁻¹, o 2009 m. – 8 mg 100 g⁻¹ alfa–amino azoto. Šakniavaisiuose, išaugintuose Pasvalio AVT stotyje 2008 m. įrengtame bandyme, nustatyta 12,3 mg 100 g⁻¹, o 2009 m. derliaus šakniavaisiuose – 8,5 mg 100 g⁻¹ alfa–amino azoto.

Selekciniško duomenimis, ‘Minta’ veislės cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui), baltuliams (ramuliarijai), lapų rūdligei, netikrajai miltligei ir augalų žyduoliškumui.

Į pradžia ↑

Mishel. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Jungtinėje Karalystėje, *Lion Seeds Ltd.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Mishel’ veislė tirta 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,7 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių (2,7 proc. didesnę lyginant su tais pačiais metais tirtų standartinių veislių derliaus vidurkiu). Didžiausias derlius – 88,1 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 18,8 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,8 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 10,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje ‘Mishel’ veislės cukrinius runkelių nežymiai pažeidė baltuliai ir miltiligė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Rumokų bandymų stotyje ‘Mishel’ veislės cukrinius runkelių 2014 m. nežymiai pažeidė šaknų puvinys – įvertinta 8 balais, o 2015 m. – miltiligė ir rūdys, atitinkamai įvertinta 7 ir 8 balais.

Į pradžia ↑

Modus. Diploidinė, derlinga, vidutinio cukringumo vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Dieckmann GmbH&Co. KG* selekcijos – sėklininkystės firmoje.

‘Modus’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2005–2006 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse. Jų šakniavaisių derlius Kauno AVT stotyje 2005 m. buvo gautas 69,6 t ha⁻¹, o 2006 m. – 80,7 t ha⁻¹. Šioje AVT stotyje įrengtame bandyme 2005 m. išaugintų šakniavaisių cukringumas buvo 18,8 proc. (nuimtų spalio 3 d.), o 2006 m. derliaus – 15,5 proc. (nuimtų spalio 15 d.). Tuo būdu Kauno AVT stotyje 2005–2006 m. išaugintuose ‘Modus’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose buvo sukaupta 13,06–12,52 t ha⁻¹ cukraus.

Pasvalio AVT stotyje 2005 m. įrengtame bandyme išaugintų šakniavaisių cukringumas – sudarė 19,8 proc.

Perdirbus fabrike Kauno AVT stotyje išaugintus šakniavaisius būtų galima pagaminti 11,46–10,15 t ha⁻¹ cukraus, esant jo išeigai fabrike 16,5–12,6 proc. Melasoje lieka 2,3–2,9 proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 81,1 iki 87,9.

Atlikus 2005 m. Kauno AVT stotyje išaugintų ‘Modus’ veislės cukrinių runkelių laboratorines analizes, alfa-amino azoto juose nustatyta 7,3 mg 100 g⁻¹, 2006 m. derliaus šakniavaisiuose – 14,6 mg 100 g⁻¹, o išaugintuose 2005 m. Pasvalio AVT stotyje – 4,6 mg 100 g⁻¹.

Pasvalio AVT stotyje ‘Modus’ veislės cukrinių runkelių bandymo laukeliuose 2005 metais buvo 0,12 proc., 2006 m. – 0,06 proc., o Kauno AVT stotyje – 0,3 proc. augalų-žyduolių (2006 m.).

Selekcinių duomenimis, ‘Modus’ cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Mosaik. Triploidinis, vienadaigis, derlingas, labai cukringas hibridas.

Cukrinių runkelių ‘Mosaik’ ūkinio vertingumo tyrimo metais (2004–2005 m.) Kauno AVT stotyje buvo gautas 41,8 t ha⁻¹ ir 61 t ha⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje 2004 m. – 72 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. Laboratorijoje nustačius sukaupto cukraus kiekį šakniavaisių bandiniuose, nuimtuose spalio 1–10 d., jo rasta 18,3–20 proc. Atskirais tyrimo metais išaugintuose ‘Mosaik’ šakniavaisiuose buvo sukaupta 7,67–13,33 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbant šiuos runkelių fabrike būtų galima pagaminti 6,53–11,66 t ha⁻¹ cukraus. Galima cukraus išeiga fabrike 15,6–17,6 proc. Melasoje lieka 2,3–2,7 proc. cukraus.

Cukraus išeigos koeficientas atskirais metais svyravo nuo 85,2 iki 88,1. Kauno AVT stotyje 2004–2005 m. išaugintuose šakniavaisiuose nustatyta 7,3–8,7 mg 100 g⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje – 3,9–9,4 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Pasvalio AVT stotyje 2004 m. įrengtuose cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose vegetacijos pabaigoje buvo 30 proc. lapų ligų pažeistų augalų. Selekcinių duomenimis, ‘Mosaik’ cukriniai runkeliai yra vidutiniškai atsparūs lapų ligoms: rudmargei (cerkosporozei), baltuliams

(ramuliarijai) ir miltligei.

Kauno AVT stotyje įrengtuose cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo nustatymo bandymo laukeliuose buvo pastebėta 0,03 proc. 'Mosaik' augalų, išleidusių žiedstiebius.

Į pradžia ↑

Music. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Šveicarijoje, *Syngenta Crop Protection AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

'Music' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė iš kitų tiriamų veislių savo derlingumu. Ji išaugino 87,1 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 5,2 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 100,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 17,5 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,9 t ha⁻¹ (0,5 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 12,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje 'Music' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Kauno AVT skyriuje 2013 m. 'Music' veislės cukrinius runkelius baltuliai pažeidė nežymiai – įvertinta 8 balais, o 2014 m. nustatytas baltulių ir miltligės pažeidimas įvertintas 8 balais.

Į pradžia ↑

Nelexa. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Šveicarijoje, *Syngenta Crop Protection AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

'Nelexa' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,4 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 2,3 proc. didesnis nei tais pačiais metais tirtų standartinių veislių vidutinis derlius. Didžiausias derlius – 86,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė šakniavaisių cukringumu. Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis 19,5 proc. cukringumas, kuris buvo 1,2 proc. didesnis nei standartinių veislių. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,2 t ha⁻¹ (4,1 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus. Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 9,8 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje 'Nelexa' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas 8 balais). Rumokų bandymų stotyje 2014 m. šios veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė gelta – įvertinta 8 balais, o 2015 m. nustatyti miltligės ir rūdžių pažeidimai, atitinkamai įvertinti 8 ir 7 balais.

Į pradžia ↑

Olivetta KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

Cukrinių runkelių 'Olivetta KWS' veislė tirta 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė dideliu šakniavaisių derliumi ir cukringumu. Vidutinis šakniavaisių derlius buvo 84,7 t ha⁻¹ (net 9,2 proc. didesnis nei tais pačiais metais tirtų standartinių veislių). Didžiausias derlius – 97,4 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,5 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 14,3 t ha⁻¹ (net 12,2 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupia vidutiniškai $9,0 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ α -amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje 'Olivetta KWS' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o Rumokų bandymų stotyje nustatyti baltulių ir rudmargės pažeidimai, kurie įvertinti 7 balais, bei nežymus geltos pažeidimas, įvertintas 8 balais. 2015 m. šioje stotyje 'Olivetta KWS' veislės cukrinius runkelius pažeidė miltligė ir rūdys – pažeidimai įvertinti 8 balais.

Į pradžia ↑

Oribi. Diploidinė, derlinga, vidutinio cukringumo vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Nyderlanduose, *SESVanderHave N.V./S.A.* sėklininkystės firmoje. Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2008–2009 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyje.

Tyrimo metais įrengtuose cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose gautas 'Oribi' veislės cukrinių runkelių vidutinis derlius sudarė $72,1 \text{ t ha}^{-1}$ šakniavaisių, kurių vidutinis cukringumas buvo 18,3 proc. Šiose AVT stotyse išaugintuose šakniavaisiuose, derliaus nuėmimo metu, buvo sukaupta nuo $10,92 \text{ t ha}^{-1}$ iki $16,44 \text{ t ha}^{-1}$ cukraus. Perdirbus minėtais metais bandymuose išaugintus šakniavaisius, esant cukraus išėigai fabrike nuo 14,36 proc. iki 16,55 proc., būtų galima pagaminti vidutiniškai nuo $9,35 \text{ t ha}^{-1}$ iki $14,02 \text{ t ha}^{-1}$ cukraus. Melasoje lieka 2,63–2,86 proc. cukraus. Cukraus išėigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 84,5 iki 85,6.

Atlikus 'Oribi' veislės cukrinių runkelių, išaugintų 2008 m. Kauno AVT stotyje įrengtuose bandymuose chemines analizes, juose nustatyta $8,3 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$, o išaugintuose Pasvalio AVT stotyje – $9,8 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ alfa–amino azoto. Abiejų AVT stočių bandymų 2009 m. derliaus šakniavaisiuose nustatytas vienodas kiekis – $8,7 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ alfa–amino azoto.

Selekcininko duomenimis, 'Oribi' veislės cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Orlena KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, veislė tolerantiška rizomanijai, šakniavaisiai gausaus derliaus tipo.

'Orlena KWS' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino $80,5 \text{ t ha}^{-1}$ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – $97,1 \text{ t ha}^{-1}$ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,2 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai $13,2 \text{ t ha}^{-1}$ baltojo cukraus (3,7 proc. daugiau nei iš tais pačiais metais išaugintų standartinių veislių).

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupia vidutiniškai $9,0 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ α -amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje 'Orlena KWS' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o Rumokų bandymų stotyje nustatyti baltulių ir rudmargės pažeidimai, kurie įvertinti 7 balais. 2015 m. šioje stotyje 'Orlena KWS' veislės cukrinius runkelius pažeidė miltligė ir rūdys – pažeidimai įvertinti 7 balais.

Į pradžia ↑

Ouragan. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Belgijos *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės augalai atsparūs rizomanijai.

'Ouragan' ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas $98,4 \text{ t ha}^{-1}$ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – $113,6 \text{ t ha}^{-1}$ – išaugintas 2019 m. Kauno AVT skyriuje. Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė cukrinių runkelių derliaus sumažėjimą. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki

birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygusiems augalams pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių ir apsunkino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiametei normai, tačiau krito liūčių pavidalu, suplakdamas dirvožemį, todėl vidutinis šakniavaisių derlius tesiekė 84,4 t ha⁻¹.

Laboratorijoje nustatytas 18,60 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 15,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje 'Ouragan' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.) – pažeidimas įvertintas 8 balais. 2019 m. Kauno AVT skyriuje augalai buvo pažeisti rudmargės (įvertinta 7 balais), Rumokų bandymų stotyje cukriniai runkeliai kiek daugiau nukentėjo nuo rudmargės ir miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien) – pažeidimai įvertinti 6 balais.

Į pradžia ↑

Ovid. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės firmoje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė pasižymi derlingumu, atsparumu rizomanijai.

Kauno AVT skyriuje cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo nustatymo tyrimuose 2010 m. gautas 74,8 t ha⁻¹, 2011 m. – 78,2 t ha⁻¹ 'Ovid' veislės šakniavaisių derlius. Nustatytas šių šakniavaisių 17,16 ir 17,51 proc. cukringumas, biologinio cukraus – vidutiniškai 13,26 t ha⁻¹. Atskirais veislės tyrimo metais nustatyta 14,21 ir 14,76 proc. galima cukraus išeiga fabrike, todėl perdirbus šios veislės šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 11,04 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 13,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais išaugintas 80,4 ir 81,3 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius, biologinio cukraus derlius – vidutiniškai 14,4 t ha⁻¹. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, esant vidutinei 15,43 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 14,81 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas 17,39 ir 18,21 proc. šios veislės cukrinių runkelių cukringumas. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 15,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Palantino. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės firmoje. Selekcininko duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo.

'Palantino' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 81,0 t ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 85,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,0 proc., šakniavaisiai sukaupė 14,5 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,3 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,3 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,4 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 85,3.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 9,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Pasteur. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

'Pasteur' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė iš kitų išsiskyrė gausesniu šakniavaisių

derliumi – išaugino 84,1 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 4,5 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 91,4 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis 19,1 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,2 t ha⁻¹ (3,9 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 8,3 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje nustatytas 7 balų miltligės pažeidimas, Rumokų tyrimų stotyje nustatyti baltulių ir rudmargės pažeidimai, įvertinti 7 balais, ir geltos pažeidimas, įvertintas 8 balais. 2015 m. Kauno AVT skyriuje 'Pasteur' veislės cukrinių runkelių nepažeidė ligos, o Rumokų tyrimų stotyje nustatytas miltligės pažeidimas, įvertintas 6 balais.

Į pradžia ↑

Pirat. Veislės (hibrido) selekcininkas (savininkas) – *Strube-Dieckmann* (Vokietija). Triploidinis, vienadaigis, labai derlingas ir cukringas hibridas. Pagal cukraus sukaupimo laiką – vidutinio ankstyvumo.

Veislių ūkinio vertingumo tyrimuose bandytas 2000-2003 metais. Bandymuose buvo gaunamas šakniavaisių derlius nuo 45,8 iki 95,4 t ha⁻¹. Šakniavaisių cukringumas rugsėjo 1 d. nuo 12,2% iki 18,9%. Šakniavaisių cukringumas nuimant derlių (spalio 1d.) nuo 15,5% iki 22,1%. Galima cukraus ("baltas" cukrus) išeiga fabrike nuo 12,1% iki 19,6%. Lieka cukraus melasoje nuo 1,8% iki 3,1 %. Sukaupiamo cukraus kiekis šakniavaisiuose nuo 8,07 iki 14,23 t ha⁻¹. Galimo fabrike pagaminti "balto" cukraus kiekis nuo 6,52 iki 12,85 t ha⁻¹. Cukraus išeigos koeficientas nuo 80,6 iki 90,9.

Cukrinių runkelių lapų ligos 2001 metais pažeidė 5-25% augalų, 2003 metais 2-5% augalų.

Į pradžia ↑

Python. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

'Python' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė derlingumu ir baltojo cukraus derliumi, ji išaugino 82,2 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 5,9 proc. didesnis nei tais pačiais metais tirtų standartinių veislių. Didžiausias derlius – 96,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų tyrimų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,4 proc. šakniavaisių cukringumas, kuris buvo 0,9 proc. didesnis nei standartinių veislių. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,9 t ha⁻¹ (net 9,5 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 8,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Rumokų bandymų stotyje 'Python' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai ir rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais), o 2015 m. – miltligė ir rūdys (įvertinta 7 balais). Kauno AVT skyriuje 2015 m. nustatytas ir įvertintas 8 balais miltligės pažeidimas.

Į pradžia ↑

Primadonna KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

Kauno AVT skyriuje cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo tyrimuose 2011 m. gautas 81,0 t ha⁻¹, 2012 m. – 85,3 t ha⁻¹ 'Primadonna KWS' veislės šakniavaisių derlius. Nustatytas šių šakniavaisių 17,32 ir 17,39 proc. cukringumas, biologinio cukraus – vidutiniškai 14,75 t ha⁻¹. Atskirais veislės tyrimo metais nustatyta 14,21 ir 14,79 proc. galima cukraus išeiga fabrike, todėl perdirbus šios veislės šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,09 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai

sukauptė vidutiniškai 12,3 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išėigos koeficientas – 82,0 ir 85,1.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais išaugintas 83,3 ir 75,6 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius, biologinio cukraus – vidutiniškai 14,18 t ha⁻¹. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, esant vidutinei 15,36 proc. cukraus išėigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 12,37 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas 17,38 ir 18,37 proc. šios veislės šakniavaisių cukringumas ir iki 13,7 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išėigos koeficientas – 85,5 ir 86,4.

Į pradžia ↑

Pottok. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės augalai tolerantiški rizomanijai.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2015 ir 2016 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 86,4 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 5,3 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 98,1 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,52 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,6 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 4,43 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2015 m. Kauno AVT skyriuje ‘Pottok’ veislės cukrinių runkelių ligos nepažeidė, o kitais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė baltuliai (pažeidimas įvertintas 8 balais). Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė miltligė – įvertinta 6 balais. Antraisiais tyrimo metais augalai gerokai nukentėjo nuo rudmargės (nustatytas 5 balų pažeidimas). Baltulių paplitimas įvertintas 8 balais.

Į pradžia ↑

Regatta. Triploidinis, vienadaigis, labai derlingas, vidutinio cukringumo, pagal cukraus sukauptimo laiką - vidutinio vėlyvumo hibridas.

Kauno ir Pasvalio AVT stotyse atliekant šio cukrinių runkelių hibrido ūkinio vertingumo tyrimus, 2003–2005 m. buvo gautas 52,6–70 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. Jų bandiniuose, nuimtuose rugsėjo 1 d., cukrus sudarė 13,2–16,6 proc., o nuimtuose spalio 1–10 d. – 17,0–20,4 proc. Tuo būdu per augimo laikotarpį šakniavaisiuose buvo sukauptama nuo 9,42 iki 13,65 t ha⁻¹ cukraus. Šakniavaisius perdirbant fabrike, galima technologinio cukraus išėiga 14,5–18,6 proc. Tuo būdu iš šių runkelių hektaro pasėlio būtų galima pagaminti 8,07–12,8 t cukraus. Melasoje lieka nuo 1,8 iki 2,5 proc. cukraus. Cukraus išėigos koeficientas svyravo nuo 85,2 iki 90,9.

Atlikus laboratorijoje analizes šakniavaisių, išaugintų 2004 m. Kauno AVT stotyje, juose nustatyta 7 mg 100 g⁻¹, o išaugintų Pasvalio AVT stotyje – 8,8 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Selekcinių, sukūrusių hibridą ‘Regatta’ duomenimis, šie cukriniai runkeliai yra vidutiniškai atsparūs šioms lapų ligoms – baltuliams (ramuliarijai), miltligei, netikrajai miltligei ir rūdims. Pasvalio AVT stotyje įrengtuose bandymų laukeliuose 2004 m. buvo pastebėta 5 proc. ‘Regatta’ augalų, ligų pažeistais lapais ir 0,1 proc. augalų, išleidusių žiedstiebius.

Į pradžia ↑

Rhino. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Rhino’ veislė tirta 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,06 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 88,52 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis 18,73 proc. cukringumas, kuris buvo 2,7 proc. didesnis nei standartinių veislių. Šakniavaisiai sukauptė vidutiniškai 14,73 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Tyrimo metais išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, esant vidutiniam išėigos koeficientui 87,0, būtų galima pagaminti 12,85 t ha⁻¹ baltojo cukraus – t. y. 0,5 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai $8,0 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ α -amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais Pasvalio AVT skyriuje 'Rhino' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Kauno AVT skyriuje 2013 m. šios veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai, o 2014 m. – miltligė. Pažeidimai įvertinti 8 balais.

Į pradžia ↑

Rythm. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Šveicarijoje, *Syngenta Crop Protection AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai ir *Cercospora* grybams.

'Rythm' veislė tirta 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino $78,9 \text{ t ha}^{-1}$ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 1,7 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – $88,9 \text{ t ha}^{-1}$ – išaugintas 2014 m. Rumokų tyrimų stotyje.

Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis 18,9 proc. cukringumas. Tyrimo metais išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti $12,8 \text{ t ha}^{-1}$ baltojo cukraus – t. y. 0,3 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai $9,9 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ α -amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje 'Rythm' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas 8 balais), o Rumokų bandymų stotyje – baltuliai (įvertinta 7 balais), rudmargė (įvertinta 6 balais) ir gelta (įvertinta 8 balais). Kauno AVT skyriuje 2015 m. šios veislės ligos nepažeidė, o Rumokų bandymų stotyje nustatytas miltligės ir rūdžių pažeidimas, atitinkamai įvertintas 6 ir 7 balais.

Į pradžia ↑

Romanta. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Šveicarijoje, *Syngenta Crop Protection AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, šios veislės šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai ir *Cercospora* grybams.

'Romanta' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino $77,7 \text{ t ha}^{-1}$ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – $89,2 \text{ t ha}^{-1}$ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas (19,5 proc.) buvo 1 proc. didesnis nei standartinių veislių. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13 t ha^{-1} baltojo cukraus – t. y. 1,8 proc. daugiau nei iš tais pačiais metais tirtų standartinių veislių šakniavaisių.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai $10,6 \text{ mg } 100 \text{ g}^{-1}$ α -amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Kauno AVT skyriuje 'Romanta' veislės cukrinius runkelius pažeidė miltligė (pažeidimas įvertintas 7 balais), o Rumokų bandymų stotyje nustatyti ir 8 balais įvertinti baltulių ir rudmargės pažeidimai. Rumokų bandymų stotyje 2015 m. 8 balais įvertinti miltligės ir rūdžių pažeidimai.

Į pradžia ↑

Sarbacane. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės firmoje. Selekcininkas nurodo, kad veislė pasižymi derlingumu, atsparumu rizomanijai, šakniavaisiai – sukaupiantys daug cukraus.

Kauno AVT skyriuje 2010 ir 2011 m. buvo gautas $72,5$ ir $73,8 \text{ t ha}^{-1}$ šios veislės šakniavaisių derlius, cukringumas svyravo nuo 16,37 iki 17,77 proc. Šakniavaisiai spalio mėn. pradžioje buvo sukaupę vidutiniškai $12,5 \text{ t ha}^{-1}$ biologinio cukraus. Išaugintus šakniavaisius perdirbus, esant vidutinei 14,20 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki $10,39 \text{ t ha}^{-1}$ baltojo cukraus. Šakniavaisiai tyrimo metais

sukaupė vidutiniškai 13,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Pasvalio AVT skyriuje įrengtuose bandymų laukeliuose tyrimo metais gautas 76,7 ir 78,0 t ha⁻¹ cukrinių runkelių derlius, biologinio cukraus – 13,02 ir 14,05 t ha⁻¹. Laboratorijoje nustatytas 16,97 ir 18,02 proc. ‘Sarbacane’ veislės šakniavaisių cukringumas. Perdirbus Pasvalio AVT skyriuje išaugintus cukrinius runkelius, fabrike būtų galima pagaminti iki 12,19 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeiga svyravo nuo 14,30 iki 15,64 proc. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 16,8 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Sarton. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, ‘Sarton’ veislė atspari rizomanijai, pasižyminti dideliu šakniavaisių derliumi, juose sukaupiamo cukraus ir baltojo cukraus derliumi.

Kauno AVT stotyje 2009 ir 2010 m. gautas 70,3–69,9 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. Juose sukaupta 13,69–11,61 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijoje nustatytas 19,47–16,61 proc. ‘Sarton’ veislės šakniavaisių cukringumas. Perdirbant šiuos cukrinius runkelius, būtų galima pagaminti 12,11–9,37 t ha⁻¹ cukraus – cukraus išeiga fabrike svyravo nuo 17,23 proc. iki 13,40 proc. Cukraus išeigos koeficientas atskirais tyrimo metais atitinkamai 88,5 ir 80,7. Melasoje cukraus lieka 2,24–3,21 proc. Alfa-amino azoto sukaupta 13,70–4,80 mg/100 g.

Pasvalio AVT stotyje 2009 m. cukrinių runkelių derlius nukentėjo dėl pavasarį trūkusios drėgmės – augalai ilgai nedygo, augo netolygiai. Tyrimo metais nukasta 56,2–73,8 t ha⁻¹ ‘Sarton’ veislės šakniavaisių, cukraus juose sukaupta 10,16–12,54 t ha⁻¹. Cukringumas siekė 18,08–16,99 proc. Esant 15,69–14,43 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima gauti 8,82–10,65 t ha⁻¹ cukraus. Cukraus išeigos koeficientas svyravo nuo 86,8 iki 85,0. Tyrimais nustatyta, kad melasoje lieka 2,39–2,56 proc. cukraus, alfa-amino azoto šios veislės šakniavaisiuose sukaupta 8,10–15,80 mg/100 g.

Į pradžia ↑

Scorpion. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė atspari rizomanijai.

Kauno AVT skyriuje 2011 ir 2012 m. buvo gautas 85,1 ir 78,3 t ha⁻¹ šios veislės šakniavaisių derlius, cukringumas svyravo nuo 17,10 iki 17,55 proc. Šakniavaisiai spalio mėn. pradžioje buvo sukaupę vidutiniškai 14,15 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, esant vidutinei 14,81 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 12,26 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 11,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas buvo 84,3 ir 86,6.

Pasvalio AVT skyriuje įrengtuose bandymų laukeliuose tyrimo metais gautas 75,7 ir 76,7 t ha⁻¹ cukrinių runkelių derlius, biologinio cukraus – 13,84 ir 13,54 t ha⁻¹. Laboratorijoje nustatytas 18,29 ir 17,64 proc. ‘Scorpion’ veislės šakniavaisių cukringumas. Perdirbus Pasvalio AVT skyriuje išaugintus cukrinius runkelius, fabrike būtų galima pagaminti iki 12,19 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeiga svyravo nuo 15,13 iki 16,11 proc. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 10,75 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas – 88,1 ir 85,8.

Į pradžia ↑

Selma KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės augalai tolerantiški rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2015 ir 2016 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 85,3 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo 3,4 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 97,4 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais ši veislė išsiskyrė šakniavaisių cukringumu. Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis – 18,89 proc. – šakniavaisių cukringumas (lyginant su standartinėmis veislėmis – 1,5 proc. didesnis). Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 14,13

t ha⁻¹ (8,6 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2015 m. Kauno AVT skyriuje ‘Selma KWS’ veislės cukrinių runkelių ligos nepažeidė. Antraisiais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė baltuliai (pažeidimas įvertintas 8 balais), o pasėlyje paplitusi miltligė šios veislės augalų nepažeidė. Rumokų bandymų stotyje šios veislės augalus nežymiai pažeidė miltligė ir rūdys (pažeidimai įvertinti 8 balais), o 2016 m. nustatytas rudmargės pažeidimas įvertintas 8 balais. Bandymo laukeliuose paplitę baltuliai ‘Selma KWS’ veislės cukrinių runkelių nepažeidė.

Į pradžia ↑

Senada KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, KWS SAAT SE sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Senada KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Ši veislė išsiskyrė savo derliumi ir baltojo cukraus išėiga. Tyrimo metais išaugintas 82,7 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 98,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,0 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,5 t ha⁻¹ (5,7 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 8,7 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. Rumokų bandymų stotyje ‘Senada KWS’ veislės cukrinių runkelių ligos nepažeidė, o Kauno AVT skyriuje nustatytas miltligės pažeidimas, įvertintas 8 balais. Rumokų bandymų stotyje 2015 m. jie buvo pažeisti baltulių, rudmargės, miltligės ir rūdžių (pažeidimai įvertinti 8 balais).

Į pradžia ↑

Severa KWS. Diploidinė, vidutinio derlingumo, cukringa vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, KWS SAAT AG sėklininkystės firmoje.

‘Severa KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai 2007–2008 m. atlikti Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Kauno AVT stotyje įrengtuose cukrinių runkelių veislių ūkinio vertingumo nustatymo bandymo laukeliuose 2007 m. buvo gautas 84,9 t ha⁻¹, o 2008 m. – 78,8 t ha⁻¹ ‘Severa KWS’ veislės šakniavaisių derlius. Šioje AVT stotyje išaugintų šakniavaisių cukringumas buvo: 2007 m. – 19,12 proc., 2008 m. derliaus – 19,63 proc. Tuo būdu šių cukrinių runkelių šakniavaisiuose 2007 m. buvo sukaupta 16,23 t ha⁻¹, o 2008 m. – 15,47 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbant šakniavaisius, esant cukraus išėigai fabrike 16,14–16,73 proc., iš 2007 m. hektare išaugintų cukrinių runkelių būtų galima pagaminti 13,7 t, o 2008 m. – 13,18 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje lieka 2,94 proc. cukraus. Cukraus išėigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 84,41 iki 85,23.

Pasvalio AVT stotyje 2007 m. įrengtame bandyme išaugintų ‘Severa KWS’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius buvo gautas 85,2 t ha⁻¹, o 2008 m. – 70,9 t ha⁻¹. Šakniavaisių cukringumas sudarė: 2007 m. – 17,87 proc., 2008 m. – 17,95 proc. Cukrinių runkelių šakniavaisiuose 2007 m. buvo sukaupta 15,23 t ha⁻¹ ir 2008 m. – 12,73 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbant šiuos cukrinius runkelius, esant cukraus išėigai fabrike 15,22 proc., būtų galima pagaminti 2007 m. – 12,96 t ha⁻¹, o 2008 m. – 10,8 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje jo lieka 2,7 proc. Cukraus išėigos koeficientas – 85.

‘Severa KWS’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose, išaugintuose Kauno AVT stotyje 2007 m. bandyme, nustatyta 11,6 mg 100 g⁻¹, o 2008 m. derliaus šakniavaisiuose – 10,8 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto. Pasvalio AVT stotyje įrengtame bandyme 2007 m. išaugintuose šakniavaisiuose buvo 21,7 mg 100 g⁻¹, o 2008 m. – 13,6 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Selekcinių duomenimis, ‘Severa KWS’ cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Shannon. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Jungtinėje Karalystėje, *Lion Seeds Ltd.* sėklininkystės įmonėje.

‘Shannon’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2011 ir 2012 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose.

Didžiausias šakniavaisių derlius – 89,4 t ha⁻¹ gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 14,74 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Svyruojant cukraus išeigai nuo 14,44 (pirmais tyrimo metais) iki 14,86 proc. (antrais tyrimo metais), perdirbus šiuos šakniavaisius būtų galima atitinkamai gauti 11,52 ir 13,29 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Laboratorijos duomenimis, Kauno AVT skyriuje tirtų ‘Shannon’ veislės cukrinių runkelių cukringumas svyravo nuo 17,15 iki 17,66 proc. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas – 84,2. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 11,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Pasvalio AVT skyriuje atskirais tyrimo metais nuimtas 73,4 ir 77,0 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių derlius, šakniavaisiai sukaupė 13,17 ir 13,94 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Spalio mėn. pradžioje į laboratoriją pristatytuose ‘Shannon’ veislės cukrinių runkelių mėginiuose nustatyta: šakniavaisių cukringumas 17,95 ir 18,11 proc., α-amino N vidutiniškai 11,6 mg 100 g⁻¹. Cukraus išeigos koeficientas – 86,2 ir 86,2. Fabrike perdirbus Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais išaugintus šios veislės cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 12,01 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

I pradžia ↑

Sigurd. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube D&S GmbH* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės augalai atsparūs rizomanijai.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 91,6 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius, kuris buvo 5,7 proc. didesnis nei standartinių veislių. Didžiausias derlius – 101,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,72 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,7 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 3,71 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017 m. Kauno AVT skyriuje ‘Sigurd’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai (sukėlėjas – *Ramularia beticola* grybas) ir rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*). Pažeidimai įvertinti 8 balais. Kitais tyrimo metais – rudmargė (pažeidimas įvertintas 7 balais) ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*), pažeidimas įvertintas 8 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė baltuliai, rudmargė, šakniavaisių puviniai – pažeidimai įvertinti 8 balais, bei rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) ir tikroji miltligė (įvertinta 7 balais). Antraisiais tyrimo metais pasėlyje paplito rudmargė ir baltuliai – pažeidimai įvertinti atitinkamai 7 ir 8 balais.

I pradžia ↑

Sinan. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai normalaus tipo.

‘Sinan’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,6 ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 85,5 t ha⁻¹ – išaugintas 2013 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,8 proc., šakniavaisiai sukaupė 14,1 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 15,2 t ha⁻¹ – gautas 2013 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išeiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,4 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,2 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 86,4.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

I pradžia ↑

SY Harpoon. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Švedijoje,

Syngenta Seeds AB sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, veislė jautri rizomanijai ir nematodams, išauginanti vidutinį šakniavaisių derlių.

Kauno AVT stotyje 2009 ir 2010 m. buvo gautas 83,3 ir 78,6 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių derlius. Jų šakniavaisių vidutinis cukringumas buvo 17,55 proc. Šakniavaisiuose sukaupta 12,86–15,60 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbant šios veislės šakniavaisius, esant vidutinei 14,58 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 11,84 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje jo lieka vidutiniškai 2,97 proc. Alfa-amino azoto sukaupta vidutiniškai 12,05 mg/100 g. Cukraus išeigos koeficientas 86,1 ir 79,6.

2009 m. dėl pavasarį užsitęsios sausros Pasvalio AVT stotyje gautas mažesnis – 56,6 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius, tačiau cukringumas siekė 18,35 proc., o cukraus išeiga fabrike – 16,03 proc. 2010 m. šioje AVT stotyje gautas 79,6 t ha⁻¹ ‘SY Harpoon’ veislės šakniavaisių derlius. Augimo metu juose sukaupta 13,30 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Cukraus išeiga siekė 14,25 proc., todėl perdirbant šiuos cukrinius runkelius, būtų galima pagaminti iki 11,03 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje vidutiniškai lieka 2,39 proc. cukraus. Alfa-amino azoto sukaupta vidutiniškai 13,05 mg/100 g. Cukraus išeigos koeficientas 87,4 ir 85,3.

I pradžia ↑

SY Muse. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Šveicarijoje, *Syngenta Crop Protection AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai gausaus derliaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai ir *aphanomyces* grybams.

Cukrinių runkelių ‘SY Muse’ veislė tirta 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,4 t ha⁻¹ (2,3 proc. didesnę nei tais pačiais metais tirtų standartinių veislių) vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 94,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,3 proc. šakniavaisių cukringumas. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,2 t ha⁻¹ baltojo cukraus (t.y. 3,5 proc. daugiau nei iš standartinių veislių).

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Kauno AVT skyriuje bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. ‘SY Muse’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai ir miltligė (pažeidimas įvertintas atitinkamai 7 ir 8 balais), o Rumokų bandymų stotyje nustatytas 8 balų baltulių, rudmargės ir geltos pažeidimas. Šioje stotyje 2015 m. nustatyti 7 balų miltligės ir rūdžių pažeidimai.

I pradžia ↑

Smart Breanna KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, išvesta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje, siekiant užtikrinti veiksmingą ir saugią specialią apsaugos nuo piktžolių sistemą cukrinių runkelių pasėliuose. Selekcinių duomenimis, ši nauja veislė tolerantiška ALS (acetolaktato sintazė) inhibitorių grupės herbicidui, kuris skirtas sistemškai naikinti sudygasias vienaskiltes ir dviskiltes piktžoles ir kurio panaudojimo laikas pasėlyje yra lankstesnis, nes jis veiksmingai naikina piktžoles ankstyvame jų vystymosi tarpsnyje. Veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 80,7 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 102,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje.

Laboratorijoje nustatytas 18,45 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,5 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje ‘Smart Breanna KWS’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) – pažeidimai įvertinti 8 balais. 2018 m. Kauno AVT skyriuje augalai buvo pažeisti rudmargės (įvertinta 7 balais), Rumokų bandymų stotyje cukrinius runkelius pažeidė rudmargė, baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas) ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*) – pažeidimai įvertinti atitinkamai 6, 7 ir 8 balais.

I pradžia ↑

Smart Edda KWS. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE & Co. KGaA* sėklininkystės įmonėje, siekiant užtikrinti veiksmingą ir saugią specialią apsaugos nuo piktžolių sistemą cukrinių runkelių pasėliuose. Selekcinių duomenimis, veislė tolerantiška ALS (acetolaktato sintazė) inhibitorių grupės herbicidui, kuris skirtas sistemiskai naikinti sudygasias vienaskiltes ir dviskiltes piktžoles ir kurio panaudojimo laikas pasėlyje yra lankstesnis, nes jis veiksmingai naikina piktžoles ankstyvame jų vystymosi tarpsnyje. Veislė atspari rizomanijai.

‘Smart Edda KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 100,8 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių, kuris buvo net 27,2 proc. didesnis nei standartinės veislės. Didžiausias derlius – 112,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2019 m. Kauno AVT skyriuje. Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė mažesnę cukrinių runkelių derlių. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudyguosiuose augaluose pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių ir apsunkino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiametei normai, tačiau krito liūčių pavidaļu, suplakdamas dirvožemį.

Tyrimo metais mėginuose nustatytas vidutinis – 18,27 proc. šakniavaisių cukringumas. Perdirbus išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 15,4 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2018 m. Kauno AVT skyriuje ‘Smart Edda KWS’ veislės cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.), pažeidimas įvertintas 7 balais, o antraisiais tyrimo metais – baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb). Pažeidimas įvertintas 8 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus nežymiai pažeidė rūdys (sukėlėjas *Uromyces betae*) ir rudmargė, pažeidimai įvertinti atitinkamai 7 ir 8 balais. 2019 m. ‘Smart Edda KWS’ veislės cukriniai runkeliai buvo pažeisti miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien), baltulių ir rudmargės (įvertinta atitinkamai 8, 8 ir 6 balais).

I pradžia ↑

Smart Janninka KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, išvesta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje, siekiant užtikrinti veiksmingą ir saugią specialią apsaugos nuo piktžolių sistemą cukrinių runkelių pasėliuose. Selekcinių duomenimis, ši nauja veislė tolerantiška sisteminiams sudyguosiuose vienaskilčių ir dviskilčių piktžolių naikinimui skirtam ALS (acetolaktato sintazė) inhibitorių grupės herbicidui, kurio panaudojimo laikas pasėlyje yra lankstesnis, nes jis veiksmingai naikina piktžoles ankstyvame jų vystymosi tarpsnyje. Veislė tolerantiška rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 80,7 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 88,2 t ha⁻¹ – išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje.

Laboratorijoje nustatytas vidutinis – 17,98 proc. – šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,0 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje ‘Smart Janninka KWS’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas) ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*), o antraisiais – tik rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) – pažeidimai įvertinti 8 balais. Rumokų bandymų stotyje šios veislės augalus nežymiai pažeidė baltuliai, keli augalai buvo pažeisti juodšaknės, o 2017 m. nustatytas rudmargės ir rūdžių (sukėlėjas *Uromyces beticola*) pažeidimas įvertintas 7 balais.

I pradžia ↑

Smart Johanna KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, išvesta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje, siekiant užtikrinti veiksmingą ir saugią specialią apsaugos nuo piktžolių sistemą cukrinių runkelių pasėliuose. Selekcinių duomenimis, ši nauja veislė tolerantiška sisteminiams sudyguosiuose vienaskilčių ir dviskilčių piktžolių naikinimui skirtam ALS (acetolaktato sintazė) inhibitorių grupės herbicidui, kurio panaudojimo laikas pasėlyje yra lankstesnis, nes

jis veiksmingai naikina piktžoles ankstyvame jų vystymosi tarpsnyje. Veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Smart Johanna KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,0 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 83,8 t ha⁻¹ – išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis – 18,57 proc. – šakniavaisių cukringumas, kuris buvo 4,50 proc. didesnis nei standartinių veislių. Perdirbus išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,4 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje ‘Smart Johanna KWS’ veislės cukrinių runkelių ligos nepažeidė. Antraisiais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) – pažeidimas įvertintas 8 balais, o pasėlyje paplitę baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas) šios veislės augalams nepakenkė. Rumokų bandymų stotyje šios veislės augalus nežymiai pažeidė rudmargė – įvertinta 8 balais, o virusų sukeltos runkelių geltos pažeidimas įvertintas 7 balais. 2017 m. nustatyti rūdžių ir tikrosios miltligės pažeidimai įvertinti atitinkamai 6 ir 7 balais.

Į pradžia ↑

Smart Renja KWS. Diploidinė hibridinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, išvesta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje, siekiant užtikrinti veiksmingą ir saugią specialią apsaugos nuo piktžolių sistemą cukrinių runkelių pasėliuose. Selekcinių duomenimis, veislė tolerantiška ALS (acetolaktato sintazė) inhibitorių grupės herbicidui, kuris skirtas sistemaiškai naikinti sudygusias vienaskiltes ir dviskiltes piktžoles ir kurio panaudojimo laikas pasėlyje yra lankstesnis, nes jis veiksmingai naikina piktžoles ankstyvame jų vystymosi tarpsnyje. Veislė atspari rizomanijai ir nematodams.

‘Smart Renja KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 80,2 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 103,8 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais mėginiuose nustatytas vidutinis – 18,46 proc. – šakniavaisių cukringumas, kuris buvo 3,13 proc. didesnis nei standartinių veislių. Perdirbus išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,6 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017 m. Kauno AVT skyriuje ‘Smart Renja KWS’ veislės cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) – pažeidimas įvertintas 7 balais, o antraisiais tyrimo metais – baltulius sukeliantis grybas *Ramularia beticola*, pažeidimas įvertintas 8 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus nežymiai pažeidė rūdys (sukėlėjas *Uromyces beticola*) ir rudmargė, pažeidimai įvertinti atitinkamai 7 ir 8 balais. 2018 m. ‘Smart Renja KWS’ veislės cukriniai runkeliai nukentėjo nuo tikrosios miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae*), baltulių ir rudmargės (pažeidimai įvertinti atitinkamai 8, 8 ir 6 balais).

Į pradžia ↑

Strauss. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės augalai tolerantiški rizomanijai.

Ši cukrinių runkelių veislė tirta 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 84,26 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 90,0 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais ‘Strauss’ veislės šakniavaisiai išsiskyrė sukauptu cukraus kiekiu šakniavaisiuose. Laboratorijoje nustatytas vidutinis – 18,84 proc. cukringumas. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,7 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. net 6,71 proc. daugiau nei standartinių veislių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2016 m. Kauno AVT skyriuje nustatyti keli tikrosios miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae*) pažeisti ‘Strauss’ veislės augalai. Kiek stipriau augalai nukentėjo kitais tyrimo metais nuo rudmargės (sukėlėjas *Cercospora beticola*) – įvertinta 7 balais. Rumokų bandymų stotyje pirmaisiais tyrimo metais šios veislės augalus pažeidė virusinė runkelių gelta ir rudmargė

– įvertinta atitinkamai 7 ir 8 balais. Antraisiais tyrimo metais nustatytas 7 balų tikrosios miltligės ir nežymus rudmargės pažeidimas.

! pradžia ↑

Tabea KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios veislės šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė tolerantiška rizomanijai ir *Heterodera schachtii* nematodui.

‘Tabea KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,3 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 80,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2015 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 19,9 proc. šakniavaisių cukringumas, kuris buvo 3,3 proc. didesnis nei tuo pačiu metu tirtų standartinių veislių. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,0 t ha⁻¹ (2,2 proc. daugiau nei iš tais pačiais metais tirtų standartinių veislių) baltojo cukraus.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 9,0 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2014 m. ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ‘Tabea KWS’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė miltligė ir rūdys (pažeidimai įvertinti 8 balais). Rumokų bandymų stotyje tyrimo metais ‘Tabea KWS’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė baltuliai, rudmargė ir gelta – įvertinta 8 balais.

! pradžia ↑

Tameka. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai ir vidutiniškai atspari baltuliams (ramularijai), jos šakniavaisiai normalaus tipo.

Kauno AVT skyriuje įrengtuose bandymų laukeliuose 2011 ir 2012 m. gautas 82,2 ir 70,1 t ha⁻¹ šios veislės šakniavaisių derlius, buvo sukaupta 14,02 ir 12,52 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Šakniavaisių mėginiuose, paimtuose spalio mėn. pradžioje, cukringumas svyravo nuo 17,06 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 17,87 proc. (antrais tyrimo metais). Išaugintus šakniavaisius perdirbus, esant 14,15 ir 15,11 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 11,63 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai sukaupti vidutiniškai 11,80 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas – 82,9 ir 84,6.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais gautas 75,4 ir 72,2 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius. Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją iš Pasvalio AVT skyriaus, nustatyta, kad ‘Tameka’ veislės šakniavaisių cukringumas atskirais tyrimo metais svyravo nuo 18,01 iki 18,37 proc. Šakniavaisiai sukaupti 13,85 ir 13,01 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus fabrike šios veislės cukrinius runkelius, esant cukraus išeigai 16,03 ir 15,51 proc., būtų galima gauti iki 12,08 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Išeigos koeficientas buvo 87,3 ir 86,1, šakniavaisiuose nustatyta 16,4 ir 8,7 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

! pradžia ↑

Tattoo. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Švedijoje, *MariboHilleshög ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, šios hibridinės veislės augalai atsparūs rizomanijai.

‘Tattoo’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2018 ir 2019 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 97,3 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 112,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2019 m. Kauno AVT skyriuje. Rumokų bandymų stotyje tyrimo metu vyravusios oro sąlygos lėmė cukrinių runkelių derliaus sumažėjimą. 2018 m. nuo gegužės paskutinio dešimtadienio iki birželio pabaigos vyravo sausi karšti orai, kurie pablogino augimo sąlygas. Sudygusiems augalams pakenkė ir stiprios liūtys, kurios suplakė dirvožemio paviršių ir apsinkino šaknų vystymąsi. 2019 m. augalų dygimo metu (balandžio mėn.) iškrito tik 0,2 mm kritulių. Lėtai dygstantys augalai nukentėjo nuo spragių. Vėsūs ir sausi orai taip pat stabdė daigų vystymąsi. Bendras kritulių kiekis buvo artimas daugiametei normai, tačiau krito liūčių pavidalu, suplakdamas dirvožemį.

Laboratorijoje nustatytas vidutinis – 18,54 proc. – šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo

metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 15,2 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2018 m. Kauno AVT skyriuje šios veislės cukrinius runkelius pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* Fautrey & F. Lamb.) – įvertinta 8 balais, o antraisiais tyrimo metais augalai buvo pažeisti rudmargės (sukėlėjas *Cercospora beticola* Sacc.) ir miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae* (Vanha) Weltzien) – įvertinta 7 balais. Rumokų bandymų stotyje ‘Tattoo’ veislės cukrinius runkelius 2018 m. pažeidė rudmargė – pažeidimas įvertintas 8 balais. 2019 m. nustatyti baltulių ir miltligės pažeidimai, kurie įvertinti 8 balais.

Į pradžia ↑

Texel. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais išaugintas 85,8 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 91,6 t ha⁻¹ – išaugintas 2017 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,21 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 3,87 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ‘Texel’ veislės augalai nuo ligų nenukentėjo. Antraisiais tyrimo metais augalus nežymiai pažeidė baltuliai (įvertinta 8 balais). Rumokų bandymų stotyje šios veislės cukrinius runkelius pažeidė rudmargė (sukėlėjas *Cercospora beticola*) ir baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas) – pažeidimai atitinkamai įvertinti 8 ir 7 balais. Antraisiais tyrimo metais augalai kiek daugiau nukentėjo nuo rūdžių (sukėlėjas *Uromyces beticola*) – pažeidimai įvertinti 6 balais.

Į pradžia ↑

Thyra KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT SE* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, šios hibridinės veislės augalai atsparūs rizomanijai.

‘Thyra KWS’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2017 ir 2018 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 85,1 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 103,8 t ha⁻¹ – išaugintas 2018 m. Kauno AVT skyriuje. Laboratorijoje nustatytas vidutinis – 18,54 proc. – šakniavaisių cukringumas. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,3 t ha⁻¹ baltojo cukraus.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2017 m. Kauno AVT skyriuje šios veislės cukrinių runkelių ligos nepažeidė, o antraisiais tyrimo metais augalai buvo pažeisti rudmargės (sukėlėjas *Cercospora beticola*), įvertinta 7 balais. Rumokų bandymų stotyje ‘Thyra KWS’ veislės cukrinius runkelius 2017 m. pažeidė rudmargė, šakniavaisių puviniai ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae*) – pažeidimai įvertinti atitinkamai 8, 8 ir 7 balais. 2018 m. nustatyti 7 balų baltulių (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas), 5 balų rudmargės ir 8 balų tikrosios miltligės pažeidimai.

Į pradžia ↑

Tibor. Diploidinė, vidutinio derlingumo ir vidutinio cukringumo, vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube–Dieckmann GmbH & Co. KG* selekcijos ir sėklininkystės firmoje. Jos ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2006–2007 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Kauno AVT stotyje įrengtame bandyme 2006 m. buvo gautas 69 t ha⁻¹, o 2007 m. – 86,8 t ha⁻¹ ‘Tibor’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. Esant jų cukringumui 15,7–19,24 proc., šakniavaisiuose buvo sukaupta 10,83–16,69 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus Kauno AVT stotyje įrengtuose bandymuose 2006–2007 m. išaugintus šakniavaisius, esant cukraus išėigai fabrike 12,39–16,52 proc., būtų galima pagaminti 8,55–14,33 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje jo lieka 2,71–3,31 proc. Cukraus išėigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 78,9 iki 85,9.

Pasvalio AVT stotyje 2007 m. įrengtame ‘Tibor’ veislės bandyme buvo gautas 75,77 t ha⁻¹ šių cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. Esant jų cukringumui 16,68 proc., šakniavaisiuose buvo sukaupta

12,63 t ha⁻¹ cukraus. Fabrike iš šių šakniavaisių būtų galima pagaminti 10,55 t ha⁻¹ cukraus, esant jo išeigai 13,94 proc. Melasoje lieka 2,74 proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas 83,6.

Atlikus Kauno AVT stotyje 2006 m. įrengtuose bandymuose išaugintų 'Tibor' veislės cukrinių runkelių šakniavaisių laboratorines analizes, juose buvo nustatyta 16 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto, 2007 m. derliaus – 8,7 mg 100 g⁻¹, o išaugintuose 2007 m. Pasvalio AVT stotyje – 15,4 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Kauno AVT stotyje įrengtuose 'Tibor' veislės cukrinių runkelių bandymų laukeliuose 2006 m. buvo nustatyta 0,42 proc., 2007 m. – 0,21 proc., o Pasvalio AVT stotyje – 0,03 proc. augalų-žyduolių.

Selekcininko duomenimis, 'Tibor' cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Tyler. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Švedijoje, *Syngenta Seeds AB* sėklininkystės firmoje. Selekcininkas nurodo, kad veislė pasižymi derlingumu.

Kauno AVT skyriuje 2010 ir 2011 m. išaugintas 75,2 ir 80,5 t ha⁻¹ 'Tyler' veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius, šakniavaisiai sukaupė 13,68 ir 14,15 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijoje tyrimo metais nustatytas 18,21 ir 17,58 proc. šių šakniavaisių cukringumas. Perdirbus Kauno AVT skyriuje išaugintus 'Tyler' veislės cukrinius runkelius, būtų galima pagaminti iki 11,66 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeiga fabrike – 14,93 ir 14,49 proc., išeigos koeficientas atitinkamai 82,0 ir 82,4. Tyrimo metais šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 14,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Pasvalio AVT skyriuje 2010 ir 2011 m. gautas 76,0 ir 74,1 t ha⁻¹ 'Tyler' veislės šakniavaisių derlius. Tyrimo metais šakniavaisiai sukaupė 13,35 ir 13,53 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Cukringumas svyravo nuo 17,57 proc. iki 18,26 proc., o cukraus išeiga fabrike nuo 14,76 proc. iki 15,90 proc. Perdirbus Pasvalio AVT skyriuje išaugintus 'Tyler' veislės šakniavaisius, būtų galima pagaminti iki 11,66 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos vidutinis koeficientas 86,0. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 19,15 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Toleranza KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai normalaus tipo, veislė tolerantiška rizomanijai ir runkeliniam nematodui (*Heterodera schachtii*).

'Toleranza KWS' veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 79,46 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 88,94 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Pasvalio AVT skyriuje.

Mėginiuose, pristatytuose į laboratoriją, nustatytas vidutinis 18,79 proc. šakniavaisių cukringumas (lyginant su standartinėmis veislėmis – 3,0 proc. didesnis), šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 14,92 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,91 t ha⁻¹ (1,0 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 86,5.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupta vidutiniškai 9,5 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, 2013 m. Pasvalio AVT skyriuje 'Toleranza KWS' veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė, o Kauno AVT skyriuje – baltuliai (pažeidimai įvertinti 8 balais). 2014 m. baltuliai ir miltligė šios veislės augalų nepažeidė.

Į pradžia ↑

Toundra. Diploidinė, vidutinio derlingumo ir vidutinio cukringumo vienadaigių cukrinių runkelių veislė, kurios selekcininkas – *SESVanderHave N.V./S.A.* (Belgijos sėklininkystės firma).

'Toundra' veislės ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2007–2008 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Kauno AVT stotyje įrengtame bandyme 2007 m. buvo gautas 84,6 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius, o 2008 m. – 70,8 t ha⁻¹. Šakniavaisių cukringumas 2007 m. buvo 19,06 proc., o 2008 m. derliaus –

19,43 proc. Kauno AVT stotyje 2007–2008 m. išaugintuose ‘Toundra’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose buvo sukaupta 16,13–13,76 t ha⁻¹ cukraus. Šiuos šakniavaisius perdirbus, esant cukraus išėigai fabrike 16,43–16,71 proc., būtų galima pagaminti iš 2007 m. derliaus šakniavaisių – 13,9 t ha⁻¹, o iš 2008 m. derliaus šakniavaisių – 11,83 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje jo lieka 2,68 proc. Cukraus išėigos koeficientas – 86,09.

Pasvalio AVT stotyje 2007 m. įrengtame cukrinių runkelių veislių bandyme buvo gauta 78,0 t ha⁻¹, 2008 m. – 67,6 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių šakniavaisių. Jų cukringumas 2007 m. buvo 17,23 proc. ir 2008 m. – 17,40 proc. Tuo būdu šakniavaisiuose buvo sukaupta 2007 m. 13,44 t ha⁻¹ ir 2008 m. – 11,76 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus fabrike šiuos cukrinius runkelius, esant cukraus išėigai 14,67–14,88 proc., iš 2007 m. derliaus šakniavaisių būtų galima pagaminti 11,43 t ha⁻¹, o iš 2008 m. derliaus šakniavaisių – 10,06 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje jo lieka 2,55 proc. Cukraus išėigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 85,02 iki 85,5.

‘Toundra’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisiuose, išaugintuose 2007 m. Kauno AVT stotyje įrengtame bandyme, ištyrus juos laboratorijoje nustatyta 6,9 mg 100 g⁻¹ alfa–amino azoto, 2008 m. derliaus šakniavaisiuose – 5,9 mg 100 g⁻¹ alfa–amino azoto. Išaugintuose Pasvalio AVT stotyje 2007 m. – 16,5 mg 100 g⁻¹, o 2008 m. – 10,9 mg 100 g⁻¹ alfa–amino azoto.

Selekcininko duomenimis, ‘Toundra’ veislės cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui).

Į pradžia ↑

Tuwin. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Vokietijoje, *Strube GmbH & Co. KG* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši veislė atspari rizomanijai, šakniavaisiai cukrinio tipo.

‘Tuwin’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2012 ir 2013 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 77,4 ha⁻¹ šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 84,9 t ha⁻¹ – išaugintas 2012 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais vidutinis šakniavaisių cukringumas – 18,0 proc., šakniavaisiai sukaupė 13,9 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Didžiausias biologinio cukraus derlius – 14,79 t ha⁻¹ – gautas 2012 m. Kauno AVT skyriuje. Cukraus išėiga fabrike vidutiniškai sudarė 15,8 proc. Perdirbus tyrimo metais išaugintus runkelius, būtų galima gauti 12,2 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išėigos fabrike koeficientas – 87,5.

Laboratorijos duomenimis, tyrimo metais išaugintuose šios veislės šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 9,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Twister. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Danijoje, *MariboHilleshög ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, veislė atspari rizomanijai.

Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2016 ir 2017 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė išaugino 85,8 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 95,7 t ha⁻¹ – išaugintas 2016 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis šakniavaisių cukringumas – 17,99 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti vidutiniškai 13,1 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 2,22 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ‘Twister’ cukrinius runkelius pažeidė baltuliai (sukėlėjas *Ramularia beticola* grybas) ir tikroji miltligė (sukėlėjas *Erysiphe betae* grybas) – nustatytas atitinkamai 8 ir 7 balų pažeidimas. Rumokų bandymų stotyje 2016 m. šios veislės augalus nežymiai pažeidė virusų sukelta runkelių gelta, o rudmargės pažeidimas įvertintas 7 balais). 2017 m. nustatyti 7 balų rudmargės ir 8 balų rūdžių (sukėlėjas *Cercospora beticola*) bei tikrosios miltligės (sukėlėjas *Erysiphe betae*) pažeidimai.

Į pradžia ↑

Victoriana KWS. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Vokietijoje, *KWS SAAT AG* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, veislė tolerantiška rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

Kauno AVT skyriuje 2010 ir 2011 m. buvo gautas geras – 80,3 ir 79,1 t ha⁻¹ šios veislės cukrinių runkelių derlius. Šakniavaisiai sukaupė 13,24 ir 13,75 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Tyrimo metais nustatytas 16,50 ir 17,38 proc. ‘Victoriana KWS’ veislės cukringumas. Perdirbus šios veislės šakniavaisius, esant vidutinei 14,71 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 11,66 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 13,2 mg 100 g⁻¹. Vidutinis cukraus išeigos koeficientas 83.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais gautas net 81,9 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius, cukringumas svyravo nuo 16,53 iki 17,96 proc., o cukraus išeiga fabrike – nuo 13,89 iki 15,61 proc. Augimo metu šakniavaisiai sukaupė 13,55 ir 14,67 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima pagaminti iki 12,75 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas 84,0 ir 86,9. Šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 14,5 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑

Vincent. Diploidinis, vienadaigis, derlingas, vidutinio cukringumo hibridas.

Šakniavaisių derlius, atliekant ‘Vincent’ cukrinių runkelių tyrimus 2004–2005 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse, svyravo nuo 49,6 iki 72,3 t ha⁻¹. Šakniavaisių bandiniuose, paimtuose spalio 1–10 d., atlikus analizes laboratorijoje nustatyta 16,5–19,5 proc. cukraus. Derliaus nuėmimo metu šakniavaisiuose buvo sukaupama 8,4–11,9 t ha⁻¹ cukraus. Juos perdirbant fabrike būtų galima pagaminti 7–10,13 t ha⁻¹ cukraus. Galima cukraus išeiga fabrike sudaro 13,8–17,2 proc. Melasoje lieka 2,3–2,8 proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas 83,3–88,1. Cukrinių runkelių šakniavaisiuose, išaugintuose 2004–2005 m. Kauno AVT stotyje įrengtame jų veislių bandyme, nustatyta 7,7–8,4 mg 100 g⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje – 4,3–9,1 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Selekcinių duomenimis, ‘Vincent’ cukriniai runkeliai yra vidutiniškai atsparūs lapų ligoms: baltuliams (ramulijai), rudmargei (cerkosporozei) ir miltligei, o nekrotinio gyslų pageltimo virusui (rizomanijai) – silpnai atsparūs.

Pasvalio AVT stotyje cukrinių runkelių veislių bandymuose 2004 m. vegetacijos pabaigoje buvo 5 proc. augalų, pažeistų įvairiomis cukrinių runkelių lapų ligomis. Šioje AVT stotyje ‘Vincent’ cukrinių runkelių bandymų laukeliuose buvo 0,03 proc. augalų-žyduolių.

Į pradžia ↑

Vivaro. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės įmonėje. Selekcinių duomenimis, ši hibridinė veislė atspari rizomanijai, vidutiniškai tolerantiška rudmargės sukėlėjui – *Cercospora* grybui.

‘Vivaro’ veislė tirta 2014 ir 2015 m. Kauno AVT skyriuje ir Rumokų bandymų stotyje. Tyrimo metais ši veislė iš kitų išsiskyrė labai tolygiu pasėliu. Išaugintas 78,5 t ha⁻¹ vidutinis šakniavaisių derlius. Didžiausias derlius – 88,3 t ha⁻¹ – išaugintas 2014 m. Rumokų bandymų stotyje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis – 19,06 proc. – šakniavaisių cukringumas. Šakniavaisius perdirbus fabrike, būtų galima pagaminti 12,8 t ha⁻¹ baltojo cukraus, t. y. 0,6 proc. daugiau nei iš standartinių veislių šakniavaisių.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, pirmaisiais ir antraisiais tyrimo metais Kauno AVT skyriuje ‘Vivaro’ cukrinių runkelių ligos nepažeidė. Rumokų bandymų stotyje 2014 m. šios veislės augalai buvo nežymiai pažeisti baltulių ir rudmargės (pažeidimai įvertinti 8 balais), o 2015 m. augalai gerokai nukentėjo nuo rūdžių (nustatytas 6 balų pažeidimas) ir miltligės (įvertinta 5 balais).

Į pradžia ↑

Quadrille. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės firmoje. Selekcinių duomenimis, ši hibridinė veislė derlinga, atspari rizomanijai ir baltuliams (ramulijai).

Kauno AVT skyriuje įrengtuose bandymų laukeliuose 2010 ir 2011 m. gautas 75,9 ir 79,6 t ha⁻¹ šios

veislės šakniavaisių derlius. Šakniavaisių mėginiuose, paimtuose spalio mėn. pradžioje, buvo sukaupta 13,55 ir 13,52 t ha⁻¹ biologinio cukraus, cukringumas svyravo nuo 16,95 proc. iki 16,99 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus, esant 13,49 ir 14,20 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 11,30 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 13,4 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas – 89,6 ir 83,6.

Pasvalio AVT skyriuje 2010 m. užaugintas didelis – 81,3 t ha⁻¹ ‘Quadrille’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. 2011 m. nukasta 75,1 t ha⁻¹ šakniavaisių. Jie atskirais metais sukaupė 14,01 t ha⁻¹ ir 13,56 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijos duomenimis, ‘Quadrille’ veislės šakniavaisiai pasižymėjo cukringumu, jis svyravo nuo 17,23 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 18,06 proc. (antrais tyrimo metais), cukraus išeiga fabrike atitinkamai – nuo 14,49 proc. iki 14,20 proc. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 11,76 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Tyrimo metais šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 16,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas vidutiniškai 85,3.

! pradžia ↑

Wapiti. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Belgijoje, *SESVanderHave N. V./S. A.* sėklininkystės įmonėje. Selekcinio duomenimis, ši hibridinė veislė derlinga, atspari rizomanijai.

Kauno AVT skyriuje įrengtuose bandymų laukeliuose 2011 ir 2012 m. gautas 80,3 ir 70,3 t ha⁻¹ šios veislės šakniavaisių derlius. Šakniavaisių mėginiuose, paimtuose spalio mėn. pradžioje, buvo sukaupta 14,04 ir 12,29 t ha⁻¹ biologinio cukraus, cukringumas svyravo nuo 17,48 proc. iki 17,50 proc. Išaugintus šakniavaisius perdirbus, esant 14,69 ir 15,06 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 11,80 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 10,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas – 84,0 ir 86,1.

Pasvalio AVT skyriuje 2011 m. užaugintas 80,8 t ha⁻¹ ‘Wapiti’ veislės cukrinių runkelių šakniavaisių derlius. 2012 m. prikasta 73,2 t ha⁻¹ šakniavaisių. Jie atskirais metais sukaupė 14,62 t ha⁻¹ ir 13,38 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Laboratorijos duomenimis, ‘Wapiti’ veislės šakniavaisiai pasižymėjo cukringumu, jis svyravo nuo 18,09 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 18,28 proc. (antrais tyrimo metais), cukraus išeiga fabrike atitinkamai – nuo 15,69 proc. iki 15,92 proc. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima gauti iki 12,68 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Tyrimo metais šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 9,6 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas vidutiniškai 87,8.

! pradžia ↑

Wellington. Diploidinė, vidutinio cukringumo vienadaigių cukrinių runkelių veislė sukurta Danijoje, *Maribo Seed International ApS* sėklininkystės firmoje. Šios veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo nustatymo tyrimai atlikti 2008–2009 m. Kauno ir Pasvalio AVT stotyse.

Šių cukrinių runkelių ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose gautas vidutinis šakniavaisių derlius sudarė 68,2 t ha⁻¹, o jų cukringumas svyravo nuo 17,46 proc. iki 18,91 proc. Šiose AVT stotyse išaugintuose šakniavaisiuose, nuimant jų derlių, buvo sukaupta nuo 9,6 t ha⁻¹ iki 15,31 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus minėtais metais bandymuose išaugintus šakniavaisius, esant vidutinei 15,73 proc. cukraus išeigai, fabrike būtų galima pagaminti 10,73 t ha⁻¹ cukraus. Melasoje lieka 2,41–2,78 proc. cukraus. Cukraus išeigos koeficientas atskirais veislės tyrimo metais svyravo nuo 85 iki 86,9.

Atlikus ‘Wellington’ veislės cukrinių runkelių, išaugintų Kauno AVT stotyje įrengtuose bandymuose, chemines analizes, jų šakniavaisiuose 2008 m. nustatyta 9,1 mg 100 g⁻¹, o 2009 m. – 7,3 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto. Šakniavaisiuose, išaugintuose Pasvalio AVT stotyje 2008 m. įrengtame bandyme, nustatyta 11,6 mg 100 g⁻¹, o 2009 m. derliaus šakniavaisiuose – 9,2 mg 100 g⁻¹ alfa-amino azoto.

Selekcinio duomenimis, ‘Wellington’ veislės cukriniai runkeliai yra atsparūs rizomanijai (nekrotinio gyslų pageltimo virusui) ir baltuliams (ramulijai).

! pradžia ↑

Zanzibar. Diploidinis, vienadaigis, derlingas, vidutinio cukringumo hibridas.

Atliekant šio hibrido ūkinio vertingumo tyrimus (2004–2005 m.) Kauno ir Pasvalio AVT stotyse, šakniavaisių derlius buvo 52,4–69,6 t ha⁻¹. Laboratorijoje nustačius sukaupto cukraus kiekį šakniavaisiuose

prieš derliaus nuėmimą (spalio 1–10 d.), jo rasta 17–19,3 proc. Cukrinių runkelių vegetacijos metu šakniavaisiuose buvo sukaupiami 9,12–11,93 t ha⁻¹ cukraus. Perdirbus šiuos runkelius fabrike būtų galima pagaminti 7,68–10,24 t ha⁻¹ cukraus, nes jo išeiga 14,3–16,6 proc. Melasoje lieka 2,6–2,8 proc. cukraus.

Technologinio cukraus išeigos, perdirbant atskirais tyrimo metais skirtingose AVT stotyse išaugintus šakniavaisius fabrike, koeficientas 83,7 –85. Kauno AVT stotyje 2004–2005 m. išaugintuose šakniavaisiuose laboratorijoje nustatyta 6,7-7,3 mg 100 g⁻¹, o Pasvalio AVT stotyje – 3,9–7,4 mg 100 g alfa-amino azoto.

Kauno AVT stotyje įrengtuose cukrinių runkelių veislių (hibridų) ūkinio vertingumo nustatymo bandymuose 2005 m. buvo 0,03 proc. augalų-žyduolių.

Į pradžia ↑

Zephyr. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė, sukurta Jungtinėje Karalystėje, *Lion Seeds Ltd.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininkas nurodo, kad šakniavaisiai cukrinio tipo, veislė tolerantiška rizomanijai.

‘Zephyr’ veislės cukrinių runkelių ūkinio vertingumo tyrimai atlikti 2013 ir 2014 m. Kauno ir Pasvalio AVT skyriuose. Tyrimo metais ši veislė išaugino 80,91 t ha⁻¹ vidutinį šakniavaisių derlių. Didžiausias derlius – 83,50 t ha⁻¹ – išaugintas 2013 m. Kauno AVT skyriuje.

Tyrimo metais laboratorijoje nustatytas vidutinis 18,32 proc. šakniavaisių cukringumas, kuris buvo 0,5 proc. didesnis nei standartinių veislių, šakniavaisiai sukaupė vidutiniškai 14,82 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus tyrimo metais išaugintus šakniavaisius, būtų galima pagaminti vidutiniškai 12,79 t ha⁻¹ (0,1 proc. daugiau nei iš standartinių veislių) baltojo cukraus. Vidutinis cukraus išeigos fabrike koeficientas – 85,2.

Laboratorijos duomenimis, šios veislės šakniavaisiuose sukaupia vidutiniškai 10,2 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Bandymo laukeliuose, kuriuose nebuvo naudoti fungicidai, tyrimo metais Pasvalio AVT skyriuje ‘Zephyr’ veislės cukrinius runkelius nežymiai pažeidė rudmargė (pažeidimai įvertinti 8 balais). Kauno AVT skyriuje tyrimo metais baltuliai šios veislės cukrinių runkelių nepažeidė – įvertinta 9 balais, o 2014 m. miltligės pažeidimas įvertintas 7 balais.

Į pradžia ↑

Zoom. Diploidinė vienadaigių cukrinių runkelių hibridinė veislė sukurta Jungtinėje Karalystėje, *Lion Seeds Ltd.* sėklininkystės įmonėje. Selekcininko duomenimis, veislė tolerantiška rizomanijai, šakniavaisiai normalaus tipo.

Kauno AVT skyriuje 2011 ir 2012 m. buvo gautas 75,7 ir 84,5 t ha⁻¹ šios veislės šakniavaisių derlius, cukringumas svyravo nuo 18,80 proc. (pirmais tyrimo metais) iki 17,92 proc. (antrais tyrimo metais). Šakniavaisiai spalio mėn. pradžioje buvo sukaupę vidutiniškai 13,47 ir 15,15 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus išaugintus šakniavaisius, esant vidutinei 15,25 proc. cukraus išeigai fabrike, būtų galima pagaminti iki 12,98 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Šakniavaisiai tyrimo metais sukaupė vidutiniškai 11,1 mg 100 g⁻¹ α-amino N. Cukraus išeigos koeficientas – 85,1 ir 85,7.

Pasvalio AVT skyriuje tyrimo metais gautas 75,5 ir 73,4 t ha⁻¹ šakniavaisių derlius, cukringumas svyravo nuo 18,28 (pirmais tyrimo metais) iki 18,25 proc. (antrais tyrimo metais), o cukraus išeiga fabrike – nuo 15,99 iki 16,08 proc. Augimo metu šakniavaisiai sukaupė 13,80 ir 13,39 t ha⁻¹ biologinio cukraus. Perdirbus šiuos cukrinius runkelius, būtų galima pagaminti iki 12,07 t ha⁻¹ baltojo cukraus. Cukraus išeigos koeficientas – 87,5 ir 88,1. Šakniavaisiuose nustatyta vidutiniškai 10,7 mg 100 g⁻¹ α-amino N.

Į pradžia ↑